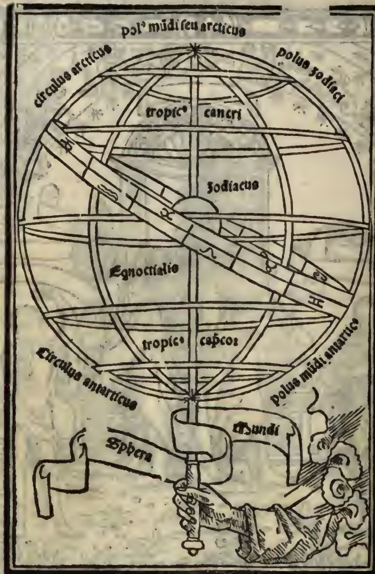
1 2
48

¶ Clarissimi Hyginii Astronomi De mundi Et sphæræ Ac vtriusq; Partium Declaratione Cum Planetis Et Variis Signis Historiatis.

Stemma sphæricum secundum Hyginii descriptionem.

Polus Articus.

Polus Antarticus.

ℭ CLARISSIMI VIRI HYGINII POETICON ASTRONOMICON OPVS VTILISSIMVM FOELICITER INCIPIT.

ℭ De mundi & sphæræ ac vtriusq; partium declaratione.

ℭ Liber primus. Prohemium. Hyginius. M. Fabio plurimam salutem.

ETSI TE STVDIO grāmaticæ artis inductū: non solum versuum moderatione: quā pauci peruiderunt sed historiarū quoq; varietate: qua scientia rerum percipitur pstare video: quæ facilius etiam scriptis tuis pspici pōt: desiderans potius scientē q̄ liberalem iudicem: tñ quo magis exercitatus: & non nullis etiam sępius in his rebus occupatus esse videar: Ne nihil in adolescētia laborasse diceret: & imperitorum iudicio desidiæ subirem crimen: hæc velut rudimento scientiæ nisus: scripsi ad te: non vt imperito monstrans sed vt scientissimum cōmonens. Sphærę figurationem: circulorūq; qui in ea sunt notationem: & q̄ rō fuerit vt nō æqs partibus diuiderentur. Præterea terræ marisq; definitionē: & q̄ partes eius non habitantur: vt multis iustisq; de causis hoibus cætere videātur: ordine exposuimus. Rursusq; redeūtes ad sphęrā: duo & .xl. signa nominatim pernumerauimus. Exinde vniuscuiusq; signi historias: cāmq; ad sydera perlationis ostēdimus. Eodē loco nobis vtile visum est persequi eorū corporū deformationes: & in his numerum stellarū. Nec pretermisimus ostēdere ad septē circulorū notationem ad quę corpora aut partes corporum puenirent: & queādmodum ab his diuiderentur. Diximus etiā in ęstiui circuli diffinitione qrentes qre non idē hyemalis vocaretur: & quid eos fefellerit q ita senserint: Et quid in ea parte sphęrę: solis efficiat cursus. Præterea quare circulos in octo partes diuideremus ordine exposuimus. Scripsimus etiam quo loco circulus æquinoctialis foret cōstitutus: & qd efficeret ad eum perueniens sol. In eiusdē circuli demonstratione ostendimus quare Aries inter sydera celerrimus diceretur. Pauca ptērea de hyemali circulo diximus. Exinde zodiacum circulū definiuimus: & eius effectus Et quare potius .xii. signa q̄ .xi. numerentur. Quid etiā nobis de reliquis circulis videretur. His ppositis rebus ad id loci venimus: vt exponeremus vtrū mundus ipse cum stellis verteretur An mundo stante vagæ stellæ ferrentur: & quid de eo nobis & cōpluribus videretur: quaq; rōne ipse mundus verteretur. Præterea quare nonnulla signa celerius exorta serius occiderent. Nōnulla etiam tardius cæteris exorta: citius ad occasum peruenirent. Quare etiam quæ signa pariter oriantur: non simul occidāt. Eodem loco diximus quare non essent in sphæra superiora interioribus hemycycli æqualia & quot modis stellas videre nō possimus Pręterea scripsimus in .xii. signorum ortu: quę de reliquis corpora exoriri: & quæ eodem tpe occidere viderentur. Deinde ordine perscripsimus. Sol verū

cum mūdo fixus verteret an ipse p se moueret. Et cū ipse p se moueatur & cō tra .xii. signoꝝ ortus eat: quare videatur cū mūdo exoriri & occidere: Deinde protinus de lunæ cursu pauca pposuimus: & verū suo an alieno lumine vte retur: Eclypsis solis & lunæ q̄mō fieret: quare luna per eundem circulū iter fa ciens celerius sole currere videatur: & quid fefellerit eos qui ita senserint. Quinqꝫ stellæ q̄tū habēt īteruallū: & verū qnqꝫ an septē sint: & verū qnqꝫ cer te errēt an oēs: & qnqꝫ q̄mō currant. Diximus ēt q̄ rōne priores astrologi nō eodē tpe signa & reliquas stellas reuerti dixerint: & quare metam diligentissi me obseruasse videantur: & quid reliquos fefellerit in eadē causa: In his igi tur tā multis & variis rebus nō erit mirū aut pertimescendū: quod tantū nu merū versuū scripserimus. Neqꝫ .n. magnitudinē voluminis sed rerū multitu dinem peritos conuenit spectare. Quod si longior in sermone visus fuero: non mea facunditate: sed rei necessitate factum existimato. Nec si breuius aliqd dixero minus idē valere confidito: q̄ si pluribus esset audiendū verbis Et enim p̄ter nr̄am scriptionē sphæræ: quæ fuerunt ab Arato dicta obscu rius: persecuti planius ostēdimus: vt penitus id quod cœpimus exquisisse vi deremur. Quod si vel optimis vsus auctoribus effeci: vt neqꝫ vetius: neqꝫ breuius diceret quispiā: nō imerito fuerim laudari dignus a vobis: q̄ vel am plissima laus hoībus est doctis. Si minus: non deprecamur in hac confectio ne: nr̄am sciam pōderari. Iōqꝫ maioribus ēt niti laboribus cogitamus: in qui bus & ipsi exerceamur: & qbus volumus nos probare quid possimus. Et enī necessariis nr̄is oībus sciētissimis maximas res scripsimus: nō leuibus occu pati rebus populi captamus existimationē. Sed ne diutius de eo quod negle ximus loquamur: ad propositū veniemus & initiū rerū demonstrabimus.

De mundo & sphæra.

MVndus appellatur: is qui constat ex Sole & Luna & terra & omni bus stellis.

SPhæra est species quædam in rōtondo cōformata: omnibus ex par tibus æqualis apparens: vnde reliq circuli finiunt. Huius autem exi tus neqꝫ initiū pōt definiri: Ideo qꝫ in rotondo omnes tractus & ini tia & exitus significari possunt.

De centro.

CEntron est cuius ab initio circunductio sphæræ terminatur ac ter ræ positio constituta declaratur.

De Axi.

DImensio quæ totius ostēdit sphæræ: cū ex vtrisqꝫ partibus eius ad ex tremā circūductionē recte vt virgulæ perducunt: quæ dimensio a cō pluribus astis est appellata. Huius autē cacumina: quibus maxime sphæra nititur Poli appellantur. Quorum alter ad aquilonē spectans Bo reus: alter appositus Austro Notius est dictus.

De significatione.

SIgnificationes quidam in circūductionē sphæræ circuli appellan tur. E qbus Paralellæ dicuntur: q ad eundē polum constituti finiun tur. Maximi autem sunt: qui eodem centro quo sphæra continent.

Hozion appellat' is:q terminat ea:quę perspici aut non videri possunt. Hic aũt in certa rõne definit:ꝙ mõ polo subiectus: & circulis his qui Paralellę dicunt:mõ duobus:extremis & æqualibus nixus:modo aliis partibus adiectus terræ peruidet' ita:vtcũqꝫ fuerit sphæra collocata. Polus is qui Boreus appellatur: peruideri põt semper. Notius aũt ratione dissimili semper est a conspectu semotus. Naturalis aũt mũdi statio physice dicitur. Ea est in boreo polo finita: vt oĩa e dextris partibus exoriri:in sinistris occidere videant'. Exortus enim est subita q̃dã species obiecta nostro conspectui. Occasus aũt paride causa vt erepta ab oculis visa.

De figuratione circuloꝝ sphæræ.

IN finitiõe mũdi circuli:sunt paralellæ qnqꝫ in qbus tota rõ sphęræ cõsistit:ꝑter eũ q zodiacus appellat':q ꝙ non vt cæteri circuli certa dimẽsiõe finit' & inclinatior aliis vr: λοξὸσ a græcis est dictus. Quinqꝫ aũt:quos supradiximus:sic in sphęra metiũtur:initio sũpto a polo q Boreus appellat' ad eũ q notius & antarcticos vocatur. In.xxx.partes vnũqdqꝫ hemisperiũ diuiditur. Ita vti dimẽsio significari videatur in tota sphæra p.lx.ptes factas. Deinde ab eodẽ principio boreo sex ꝑtibus ex vtraqꝫ finitiõe sũptis: circulus ducit' cuius cætron ipse est polus finitur:q circulus arcticos appellatur:ꝙ intra eũ arcturi simulachra vt inclusa ꝑspiciuntur. Quæ signa a nr̃is vrsaꝝ speciæ ficta septẽtriones appellãtur. Ab hoc circulo de reliqs partibus qnqꝫ sũptis:eodẽ cẽtro quo supradixim⁹ circulus ducitur:q therinos tropicos appellatur. Iõ ꝙ sol cũ ad eum circulũ ꝑuenit:æstatẽ efficit eis:q in aqlonis finibus sunt. Hyemẽ ãt eis: quos austri flatibus appositos añ diximus. Præterea ꝙ vltra eũ circulũ sol non trãsit sed statim reuertitur:torpicos ẽ appellatus. Ab hac circuli significatiõe q̃ttuor de reliqs ꝑtibus sũptis:ducit' circulus ęqnoctialis a græcis hisemerinos appellatus:iõ ꝙ sol cũ ad eũ orbem ꝑuenit æqnoctium conficit. Hoc circulo facto:dimidia sphęræ pars constituta ꝑspicitur. E cõtrario itẽ simili rõne a notio polo sex partibus sũptis vt supra de boreo diximus:circulus ductus antarcticos vocatur:ꝙ cõtrarius ẽ ei circulo:quẽ arcticõ supra diffiniuim⁹. Hac definitiõe sphærę cẽtroqꝫ poli q notius dr̃ qnqꝫ partibus sumptis:circulus chimerinus tropicus istituit':a nobis hiemalis:a nonnullis etiam brumalis appellatus. Ideo ꝙ sol cũ ad eũ circulum peruenit hyemem efficit his:qui ad aquilonem spectant:æstatẽ aũt his:qui in Austri partibus domicilia cõstituerunt. Quanto enim abest longius ab illis qui in aquilonis habitant finibus:hoc hyeme maiore cõflictantur. Æstatẽ autem his quibus sol appositus peruidetur. Itaqꝫ Æthiopes sub vtroqꝫ orbe necessario fiunt. Ab hoc circulo ad æquinoctialẽ circulũ:reliquæ fiunt partes quattuor. Itaqꝫ vt sol per octo partes sphęræ currere videatur. Zodiacus autem circulus sic vel optime diffiniri poterit: vt signis factis:sicut⁹ postea dicemus:ex ordine circulus perducatur. Qui autem Lacteus vocatur contrarius æquinoctiali: ibi opor

tet vt eum medium diuideret: & bis ad eum peruenire videatur: semel in eo lo co vbi aquila constituitur. Iterum autem ad eius signi regionem quod pcyon vocatur. xii. signorum partes sic diuiduntur. Quinque circuli: de quibus supra diximus: ita finiuntur: vt vnusquisque eorum diuidatur in partes. xii. & ita ex eorum punctis lineę perducantur: quę circulos significēt factos: in quibus. xii. signa describantur. Sed a nonnullis imperitioribus quęritur quare non ęquis partibus circuli finiantur hoc est vt de. xxx. partibus quę partes diuidantur: & ita circuli pari ratione ducantur: id facillime defendi posse cōfidimus. Cū. n. media sphęra diuisa est eius circuli: nullus potest ęqualis esse. Qui quāuis proxime eū accedat: tū minor esse videatur. Itaque qui primum sphęrā fecerūt: cum vellent omnium circulorum ęquas ratiōes esse prorata parte voluerunt significare: vt quanto magis a polo discederetur: hoc minorē numerum partium sumerent in circulis metiendis: quo necesse his erat maiorē circulum definire. Quod ēt ex ipsa sphęra licet intelligere. Quāto magis a polo discedes: hoc maiores circulos fieri: & hac re minorem numerum duci: vt pares eorum videantur effectus. Et si non in. xxx. partes vnūquodque p hemisphęrium diuidatur sed in alias quodlibet finitiones: tamen eo ratio peruenit eius ac si. xxx. partes fecisset.

De zodiaco circulo.

Zodiacus circulus tribus his subiectus: de quibus supradiximus: ex quadam parte contingit ęstiuum & hyemalē circulum: ęquinoctialem autem medium diuidit. Itaque sol per zodiacum circulum currens: neque extra eum transiens: necessario cum signis his: quibus innixus inter conficere videtur peruenit ad eos: quos supradiximus orbes: & ita quattuor tempora definit. Nam ab ariete incipiens. Ver ostendit: & taurum & geminos transiens idem significat. Sed iā capitibus geminorum circulum ęstiuū tangere videtur & per cancrū & leonē trāsiens & virginē: ęstatē efficit. Et rursum a virginis extrema parte transire: ad ęquinoctialē circulū pspicitur. In libra aūt ęquinoctium cōficit & autūnū significare īcipit. Ab hoc signo trāsiēs ad Scorpiū & Sagittariū. Deinde ptinus incurrit in hyemalē circulū: & a capricorno: aquario: piscibus hyemē trāsigit. Itaque ostenditur nō per tres ipsos circulos currere: sed zodiacū transiens ad eos peruenire. Sed qm de his rebus diximus. Nūc terrę positionem definiemus & mare quibus locis interfusum videatur ordine exponemus.

De terra & mari.

Terra mundi media regione collocata: omnibus partibus ęquali distidens interuallo: centrū obtinet sphęrę. Hanc mediā diuidit Axis in dimensione totius terrę. Oceanus autem regione circunductionis sphęrę profusus: prope totius orbis alluit fines. Itaque & signa occidentia: in eundē decidere existimantur. Sic igitur & terras contineri: poterimus explanare. Nā quęcūque regio est quę inter arcticon & ęstiuum finem collocata est: ea diuiditur trifariam. E quibus vna pars Europa: altera Aphrica: tertia Asia vocatur. Europam igitur ab aphrica diuidit mare ab extremis oceani fi-

nibus & herculis colũnis. Asiã vero & lybiã cum ægypto disterminatos Nyli fluminis:quod canopicon appellatur:Asiam ab europa Tanais diuidit bifariam se coniiciẽs in paludem:q̃ Meotis appellatur.Hac igitur definitione facile peruidetur:mare omnibus obiectum finibus terræ.Sed ne videatur nõ nullis,mirũ:cum sphæra in.lx.partes diuidatur:vt ante diximus:quare definiuimus ab æstiuo circulo ad arcticũ finẽ dũtaxat habitari:sic vel optime defendimus.Sol enim per mediã regionẽ spæræ currens:nimium his locis efficit feruorem. Itaq; q̃ finis est ab æstiuo circulo ad hyemalem: ea terra a græcis διακεκαυμένη vocatur q̃ neq; fruges pp exustã terrã nasci:neq; homines propter nimium ardorẽ durare possunt:extreme autem regiones spæræ duorũ circulorũ:quorũ alter Boreus:alter Notius vocatur fine arctici circuli & eius qui antarcticus vocatur non habitantur.Ideo q̃ sol est semper ab his circulis longe:ventiq; assiduos habẽt flatus. Quãuis enim sol perueniat ad æstiuum circulum tamen longe ab arctico videbitur fine:id ita esse:hinc quoq; licet intelligere.Cum.n.sol peruenit ad eum circulum:qui hyemalis vocat: & efficiat nobis qui prope eum sumus constituti nimium frigus quod arbitramur eis locis frigoris esse:qui longius ẽt absunt a nobis.Quod cũ in hac parte spæræ fiat:idem in altera parte definitũ putauimus.Ide q̃ similes eius sunt effectus.Præterea hinc quoq; intelligimus illic maximum frigus : & in æstiuo circulo calorẽ esse:q̃ q̃ terra habitatur.Eos tamen videmus qui proxime sunt arcticon finem vti braccis & eiusmodi vestitu vestituum.Qui aũt proximi sint æstiuo circulo:eos æthiopas & perusto corpore esse.Habitatur autem sic temperatissimo cælo cũ inter æstiuum circulũ & arcticum finẽ hæc perueniat tẽperatio:q̃ ab arctico circulo frigus:ab æstiuo feruor exortus in vnũ concurrẽs:efficit mediã finem tẽperatã:q̃ habitari possit.Itaq; cũ sol ab eo loco discessit: hyeme necessario cõflictatur q̃ ventum exorientẽ nõ reuerberat sol.Quod cum veniat in hac definitione illud quoq; fieri posse videmus:vt hyemali circulo nobis ad antarcti cum finem habitari possit: q̃ pares eodem proueniant casus. Certum quidem esse nemo contendit: neq; peruenire eo potest quisq̃ propter interiectum terræ quæ propter ardorem non habitatur.Sed cum videmus hanc regionem sphæræ habitari: illam quoq; in simili causa posse constitui suspicamur.

¶ Clarissimi viri Hyginii de signorũ cælestiũ historiis.Liber secundus.

SEd quoniam quæ nobis de terræ positione dicenda fuerunt:& sphærã totã definiuimus. Nunc q̃ in ea signa sunt nominabimus sigillatim.E quibus igitur primũ.Duas arctos & draconẽ. Deinde arctophilaca cũ corona dicemus:Ceterũ q̃ engonasin vocatur. Exinde lyram cum olore & cæpheo & eius vxore cassiopeia filiaq; andromeda & genero perseo. Dicemus etiam protinus . Aurigam a græcis ηνίοχον ap-

pellatũ:ophiulcũ p̃terea cũ sagitta & aquila paruo q̃ delphine. Inde equũ dicemus cũ eo sydere quod delroton vocat̃.His corporibus enumeratis ad xii.signa perueniemus.Ea sunt hec Aries.Taurus.Gemini.Deinde cãcer cũ leone & virgine.Præterea Libra dimidia pars scorpionis:& ipse scorpius cũ sagittario:& capricorno.Aquarius vero cũ piscibus reliquas habet partes. His connumeratis suo ordine est cetus cum Eridano flumine & lepore.Deinde orion cum cane: & eo signo quod procyon dicitur. Præterea est argo cum centauro & Ara.Deinde hydra cum pisce qui notus vocatur. Horum oĩum non inutile videt̃ historias p̃ponere:quæ certe aut vtilitatẽ ad scientiam:aut iocunditatẽ ad delectationem afferent lectori.

Gitẽ vt supradiximus initiũ est nobis arctos maxima. Hãc autem Hesiodus ait esse calisto noĩe:Lycaonis filiã:eius qui in archadia regnauit eãq̃ studio venatiõis iductam ad ianã se applicuisse a qua non mediocriter esse dilectã propter vtriusq̃ consimilẽ naturam. Postea aũt ab ioue compressam veritam diane suũ dicere euentũ quod diutius cælare non potuit:Nã iã vtero ingrauescente prope diẽ partus in flumine corpus exercitatione defessum cũ recrearet:a Diana cognita est nõ seruasse virginitatẽ:cui dea pro magnitudine suspitionis nõ minorẽ retribuit pœnã.Erepta.n.facie virginali in vrsę speciẽ est cõuersa q̃ græce ἀρκτος est appellata.In ea figura corporis archada procreauit.Sed vt ait Amphis comædiarũ scriptor.Iupiter simulatus effigiẽ dianæ cũ virginẽ venantem vt adiutans p̃sequeret̃:amotã a cõspectu cæterarũ cõpressit q̃ rogata a diana quid ei accidisset q̃ tã grandi vtero videret̃ illius peccato id euenisse dixit: Itaq̃ propter eius m̃sum in q̃ figurã supradiximus eam diana conuertit. Quæ cũ in sylua vt fera vagaret̃ a quibusdã etholorũ capta ad Lycaonẽ pro munere in archadiã cum filio est deducta.Ibi dicitur inscia legis in iouis lycæi tẽplũ se coniecisse:quã confestim filius secutus est.Itaq̃ cum eos archades insecuti interficere conarentur:Iupiter memor peccati ereptam Caliston cum filio inter sydera collocauit.Eã quoq̃ arctũ: filiũ aũt Arctophilaca nominauit de quo postea dicemus.Nonnulli ẽt dixerunt cum calisto ab Ioue esset cõpressa Iunonẽ indignatam in vrsam eam conuertisse: quam Dianę venanti obuiam factam:ab ea interfectã:& postea cognitam inter sydera collocatam.Sed alii dicunt.Cum calistonem iupiter esset in silua persecutus Iunonẽ suspicatam illud quod euenit:contendisse vt eũ manifesto diceret deprehendisse.Iouẽ aũt quo facilius suũ peccatũ tegeretur:in vrsæ speciem cõuersam reliquisse.Iunonẽ aũt in eo loco p̃ virgine vrsam inuenisse: quam dianæ venanti vt eã interficeret demonstrasse:quod fãctũ vt perspiceret̃ Iouẽ ægretulisse:effigiem vrsæ stellis figuratam constituisse. Hoc signum vt plures dixerunt non occidit:& qui volunt aliqua de causa esse institutum Negant thetym oceani vxorem id recipere cum reliqua sydera eo perueniant in occasum: q̃ thetys iunonis sit nutrix: cui calisto succubuerit vt pellex.

Arietus autem tegeates historiarum scriptor non calisto: sed megisto dicit appellatam: & non lycaonis: sed Cetei filiam: lycaonis nepté. Praeterea caetera ipsum engonasim nominari. Reliqua vero superioribus coueniunt: Quae res in Nonacri monte archadiae gesta narratur.

ARctos minor. Hanc agloasthenes qui naxica cōscripsit: ait Cynosurā esse vnā de iouis nutricibus: ex ideis nymphis: ab eius quoque nomine & vrbem quae histoae vocatur: a Nicostrato & sodalibus eius constitutam & portum: qui ibi est: & agri maiorē partem cynosurā appellatā. Hanc autem inter Curetas fuisse: qui iouis fuerit administri. Nonnulli & helicen & cynosuram nymphas esse iouis nutrices dicunt: & hac re etiam pro beneficio in mundo collocatas: & vtrasque arctos nuncupatas: quas nostri septētriones dixerunt: Sed maiorem arctū cōplures plaustro similem dixerunt & ἁμάξαν graeci appellarunt. Cui haec memoriae prodita est causa. Initio qui sidera peruiderunt & numerum stellarum in vnaquaque specie corporis constituerunt: & nō arctum sed plaustrum nominauerunt. Ex septem stellis: duae quae pariles & maxime in vno loco viderentur pro bobus haberentur. Reliquae vero quinque figuram plaustri simularēt. Itaque & quod proximum huic est signum Boetem nominari voluerunt de quo posterius plura dicemus. Aratus quidem nō hac re boetem: nec illud plaustrū dicit appellari: sed quod arctus videatur vt plaustrū circū: polūque boreas appellatur versari & boetes agitare eā dicatur. In quo non mediocriter videtur errare. Postea autē de. vii. stellis parmeniscus ait quique sunt a quibusdā astrologis constitutae vt vrsae species non septem stellis perficeretur. Itaque & ille qui antea plaustrum sequens Boetes appellabatur Arctophilax est dictus iisdem tp̄ibus quibus homerus fuit. Haec arctos est dicta de septētrionibus: ille dicit hanc vtroque nomine & arctum & plaustrum nominari. Boetis autem nusquam meminit arctophilaca dici. Incidit etiam compluribus erratio quibus de causis minor arctos Phoenice appelletur & ill qui hanc obseruant verius & diligentius nauigare dicantur: & quare si hac sit certior quam maior: non omnes hanc obseruent: qui non intelligere videntur de qua historia sit profecta ratio vt phoenice diceretur. Thales enim qui diligenter de his rebus exquisiuit & hanc primus arcton appellauit natione fuit phoenix vt herodotus milesius dicit. Igitur omnes qui Peloponessum incolunt priore vtuntur arcto. Phoenices quam a suo inuentore acceperunt obseruant: & hanc studiosius perspiciendo diligentius nauigare existimantur & vere eam ab inuentoris nomine appellant.

SErpens. Hic vasto corpore ostenditur inter duas arctos collocatus: q̄ dicit aurea mala hesperidū custodisse & ab hercule interfectus a iunone inter sidera collocatus q̄ illius opa hercules ad eū est profectus qui hortum iunonis tueri solitus existimatur. Ait enim pherecides iunonem cum duceret iupiter vxorem terram inuenisse ferentem aurea mala cū ramis. Inde iunonem admiratam petiisse a terra vt in suis hortis sereret: qui erant vsque

ad atlantem montē: Cuius filiæ cū sæpius de arboribus mala deceperent. Iuno dicitur hūc ibi custodē posuisse hoc etiā signi erit quod in sideribus supra eūs draconē herculis simulachrū ostenditur: vt Erathosthenes demonstrat: quare quod vis licet intelligere hunc maxime draconē dici: Nonnulli etiā dixerunt hunc draconē a gigantibus Mineruæ obiectū esse cum eos oppugnaret: Mineruā vero areptū draconē cōtortū ad sidera iecisse & ad ipsum axē cæli fixisse: Itaq; adhuc cum implicato corpore videri: vt nuper ad sidera perlatum.

Arctophilax. De hoc fertur vt sit Archas Calistonis & Iouis filius: quē dicitur Licaon cum Iupiter ad eū in hospitiū venisset cū alia carne cōfisum pro epulis apposuisse: Studebat enim scire si deus esset qui suum hospitium desideraret. Quo facto non minori pœna est affectus. Nam statim Iupiter mensa proiecta domum eius fulmine incendit. Ipsum autem in figurā lupi conuertit ad pueri membra collecta & composita in vnum: dedit cuidam æthologę alendū qui adolescēs factus in siluis cum venaretur inscius vidit matrem: in vrsæ speciem conuersam: quam interficere cogitans persecutus est in iouis lycei templum: quo & qui accessisset mors pœna erat archadū lege. Itaq; cum vtrunq; necesse esset interfici. Iupiter eorum misertus ereptos inter sidera collocauit: vt antediximus. Hic autem e facto sequens vrsam perspicitur: & arctum seruans arctophilax est appellatus. Nonnulli hunc dixerunt Icarum erigones patrem cui propter iusticiam & pietatem existimatur liber pater vinū & vitem & vnam tradidisse vt ostenderet hoībus qūo sereretur: & quid ex eo nasceretur: & cum esset natum: id qūo vti oporteret: qui cum seuisset vitem diligētissime administrando floridam falce fecisset: dicitur hircus in vineā se coniecisse: & quę ibi tenerrima folia videret decerpsisse: quo facto Icarum animo irato tulisse eūq; interfecisse: & expelle eius vtrē fecisse ac vento plenum perligasse & in medium mare proiecisse suosq; sodales circa eum saltare coegisse. Itaq; Erathostenes ait ἰκαριοιο ποσι πρῶτα περιστραφον ορχησαντο. Alii dicunt Icarum cum alibero patre vinum accepisset: statim vtres plenos in plaustrum imposuisse. Hac re etiam Boetem appellatum: qui cum per ambulans Atticorum fines pastoribus ostenderet: nonnulli eorum auiditate pleni nouo genere potus inducti somno consopiuntur: Atq; vt alii aliam se in partem reiiciunt vt semimortua membra iactantes: alia ac decebat loquebantur. Reliqui eorum arbitrati venenum ab Icaro datum pastoribus vt eorum pecora abigeret in suos fines Icarum interfectum in puteum deiecerunt: sed vt alii demōnstrant: secundum arborem quandam defoderunt. Qui autem obdormierant experrecti cum se nunquam melius quiesse faterentur ac requirerent Icarum vt pro beneficio munerarent: interfectores eius animi conscientia permoti statim se fugæ mandauerunt: & in insulā ętholog; peruenerūt: a quibus vt hospites recepti domicilia sibi constituerunt. At erigone icari filia p mota desiderio parentis cū eū nō redire videret ac persequi eum conaretur: canis Icari: cui Mæra fuerat nomen vlulans vt obitū domini lachrymari videre

tur redit ad erigonem: cui non minimam cogitatæ mortis suspitionem osten dit: Neq; enim puella timida suspicari debebat nisi patrem interfectum q tot dies ac menses abesset. At canis vestem eius tenens dentibus perducit ad cadauer: qd filia simul ac vidit desperata spe solitudine ac pauperie oppressa multis miserata lachrymis: in eadem arbore: sub qua parens sepultus videbatur: suspendio mortem sibi consciuit: cui mortuę canis spiritu suo parentauit. Nõ nulli hunc in puteum se deiecisse dixerunt Ambigrum nomine: quare postea neminem ex eo puteo bibisse memoriæ tradiderunt. Quorum casum Iupiter miseratus in astris corpora eorum deformauit. Itaq; complures Icarum boetem Erigonem virginem nominauerunt: de qua posterius dicemus. Canem autem sua appellatione & specie caniculam dixerunt: quæ a græcis q ante maiorem canem exoritur Procyon appellatur. Alii hos a libero patre figuratos inter sidera dicunt. Interim cum in finibus a.heniensium multæ virginis sine causa suspendio sibi mortem consciscerent: quod erigone moriens erat pręcata vt eodem læto filiæ. Atheniensium afficerentur quo ipsa foret obitura ni si Icari mortem persecuti & eum forent vlti. Itaq; cum id euenisset vt ante dixi mus: petentibus eis. Apollo dedit responsum. Si vellent euentu liberati Frigonæ satisfacerent. Qui q ea se suspenderat: instituerunt: vti tabula interposita pendente funibus se iactarent: vt qui pendens vento moueretur. Quod sacrificium solemne instituerunt. Itaq; & priuati & publice faciunt: & id aletidas appellant: q eam patrem persequentem cum cane vt ignotam & solitariam opportebat mendicam appellabant quas græci αλετιδας noiant. Præterea canicula exoriens ęstu eorum loca & agros fructibus orbabat: & ipsos morbo affectos pœnas Icaro cum dolore sufferre cogebat: q latrones recepisset: quorum rex Aristeus Apollinis & cyrenes filius Actęonis tempore petiit a parente: quo pacto calamitatem ciuitatem posset liberare: quem deus iubet multi hostiis expiari Icari mortem & ab Ioue petere vt quo tempore canicula exoriretur dies quadraginta ventum daret qui æstum caniculæ mederetur. Quod iustum Aristeus confecit: & a ioue impetrauit vt Ethesiæ flarent: quas nõnulli etesias dixerunt q quot annis certo tempore exoriuntur græce ετοσ annus latine. Nonnulli etiam æthesias appellauerunt: q expostulatę sunt a iupiter & ita concesse. Sed hoc in medio relinquatur: ne nos omnia præripuisse existimemur Sed vt ad propositum reuertamur. Hermippus qui de sideribus scripsit ait cererem cum iasone lætus cum filio concubisse: q̃ obrẽ fulmine percussum: cõplures cũ humero dixerunt. Ex his vt petellides gnosius historiarũ scriptor demõstrat nascunt filii duo Phylomeis & plutus quos negant inter se cõuenisse. Nã plutũ qui ditior fuit nihil fratri suo de bonis cõcessisse Philomei autẽ necessario aductum quodcũq; habuit eo boues duos emisse: & ipsum primũ plaustrũ fabricatũ esse. Itaq; arãdo & colẽdo agros ex eo se aluisse: cuius matrẽ iratã inuentã vt arantẽ cũ inter sidera constituisse & boetem noiasse. Et hoc autẽ Patranta demonstrat natũ de p perças suo noie pereos & opidũ pona appellauit.

C Orona. Hæc existimatur Ariadnæ fuisse a libero patre inter sidera col locata. Dicitur enim in insula Dia cum Ariadne libero nuberet: hãc primũ muneri accepisse a Venere thoris: cum omnes dii in eius nuptiis dona conferrent. Sed (vt ait qui cretica cõscripsit) quo tẽpore. Liber ad minoa venit: cogitans Ariadnẽ comprimere hanc coronam ei muneri dedit: qua delectata: non recusauit conditionem stupri. Dicitur etiam a vulcano facta ex auro: & indicis gẽmis: per quas Thæseus existimatur de tenebris labyrinthi ad lucẽ venisse ꝙ auꝝ & gẽmæ in obscuro fulgorem luminis efficiebant. Qui argolica scripserunt hanc afferunt causam: ꝙ liber cum impetrasset a parente: vt Semelem matrem ab inferis reduceret: & querens ad eos descẽsionem: eius ad arguioꝝ fines peruenisset: obuiũ ei quendam factum nomine Hypolipnũ hoiem dignũ eius sęculi: qui petenti Libero: descensionem monstrauit: Hunc autem cum vidisset hypolipnus pueꝝ ætate miram: da, corporis pulchritudine reliquis præstantem mercedem petiisse ab eo: quæ sine detrimẽto eius daretur. Liber autem matris cupidum: si eam reduxisset iurasse: quod vellet se facturum: ita tamen ꝙ deus homini impudenti iuraret pro quo hypolypnus descensum monstrauit. Igitur cum Liber ad eum locum venisset: & vellet descendere: coronam quam a venere acceperat deposuit in eo loco: qui profanus est e facto appellatus. Noluit enim secum ferre ne immortale donũ mortuorum tactu coinquinaretur: qui cum matrem incolumen reduxisset: coronam dicitur in astra collocasse vt eterna memoria nominis efficeretur. Alii dicunt hanc coronam Thesei esse: & hac re propter cum collocatam. Nam qui dicitur in astris Engonasin: is Theseus esse existimatur: de quo posterius plura dicemus. Dicitur enim cum Theseus Cretam ad minoa cum septem virginibus & sex pueris venisset: Minoa de virginibus Acrioboeã quandam nomine: candore corporis inductum: comprimere voluisse: quod cum Theseus passuꝝ se negaret: vt qui neptuni filius esset & valeret contra tyrãnũ pro virginibus incolumitate decertare. Itaꝙ cum non iam de puella: sed de Thesei genere cõtrouersia facta fuisset: vtrum is neptuni filius esset: nec ne: dicitur Minos annulum aureum de digito sibi detraxisse: & in mare proiecisse: quem referre iubet Thesea: si vellet se credi Meptuni filiũ esse. Se enim ex ioue procreatum facile posse declarare. Itaꝙ comprecatus patrem petiit aliquid: vt satisfaceret se ex eo natum: statimꝙ tonitruum & fulgorem cæli: indicium significationis fecisse: Simili de causa Theseus sine vlla precatione: aut religione parentis: in mare se ꝑ iecit: quem confestim delphis magna multitudo mari prouoluta: lenissimis fluctibus ad Nereidas perduxit: a quibus annulum Minois: & a Thetide coronam: quam nuptiis a Venere muneri acceperat: retulit: compluribus lucentẽ gemmis Alii autem a Neptuni vxore accepisse dicunt coronam: & Ariadnę theseus dono dicitur dedisse: cum ei propter virtutem & animi magnitudinẽ vxor esset concessa: hanc autem post Ariadnes mortem: Liberum inter sidera collocasse.

ENgonasin. Hunc Erathosthenes herculem dicit: supra draconem colocatum: de quo ante diximus: eiq; paratum: vt ad decertandum: sinistra manu pellem leonis dextra clauam tenentem: conatur interficere draconem: Hesperidũ custodem: qui nũq̃ oculos aperuisse: somno coactus existimat quo magis custos esse demonstratur. De hoc etiam Paniastis in Heraclea dicit Horum igitur pugnam Iupiter admiratus: inter astra constituit. Habet enim draco caput erectum: Hercules autem dextro genu nixus: sinistro pede capitis eius dextram partem opprimere conatur: dextra manu sublata vt feriens sinistra proiecta cum pelle leonis vt is quã maxime dimicans appareat: & si qui sit hic negatus. Aratus quicquã posse demonstrare: tamẽ conabimur vt aliquid verisimile dicamus. Aratus autem: vt supra diximus: hunc Cethea licaonis filium. Megistus patrem dicit esse: qui videtur vt lamentans filiam: in vrsæ figuram conuersam: genu nixum palmas aduersas tendere ad cęlum vt eam sibi dii restituant. Hegelsena autem Thesea dixit esse: qui Troezene saxum extollere videtur: quod existimat Egeus sub eo saxo Elopiũ ensem, posuisse: & Æthre Thesei matri prædixisse: ne ante: eũ athenas mitteret quam lapide sublato sua virtute potuisset gladium referre. Itaq; niti videtur: quã altissime potest: vt extollat. Hac etiam de causa, nonnulli lyram: quę proxima est ei signo collocata. Thesei esse dixerunt: quod vt eruditus omnium artium lyram quicq; didicisse videbatur. Id quoq; Anacreõ dicit. Alii dicunt Thamirim a musis excecatũ: vt supplicem ad genua iacentem. Dicunt alii Orphea a thraciis mulieribus interfici q; viderit liberi patris initia. Æschillus autem in fabulis que inscribuntur prometheos hymenos. Herculem ait esse: non cum dracone: sed cum liguribus depugnantem. Dicit enim quo tempore hercules ab Gerione boues abduceret: interfecisse per ligurum fines: quos conatos ab eo abducere pecus: manus cõtulisse: & q̃ plures eo℞ sagittis confixisse. Sed postquã herculi tela deficerent: multitudine barbaro℞ & inopia armo℞ defessum: se igeniculasse: multis iam vulneribus acceptis. iouem autem misertum filii: curasse vt circa eum magna copia lapidum esset: quibus se herculem defendisse, & hostes fugasse. ita iouem in similitudinem pugantis: inter sidera constituisse. Hunc etiam nonnulli ixiona brachiis vinctis esse dixerunt: q; vim iunoni voluerit afferre. Alii prometheа: in monte caucasi vinctum.

LYra autem inter astra constituta est. Hac (vti Erathosthenes ait) de causa q; in initio a Mercurio facta de testudine Orpheo est tradita: qui caliopes & Oeagri filius fuit eius rei maxime studiosus. Itaq; existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendi causa allicuisse: qui querens vxoris Euridices mortem ad inferos descendisse existimat: & ibi deorum progeniem suo carmine laudasse: præter liberum patrem: hunc enim obliuione ductus: prætermisit: vt Oeneus in sacrificio dianam. Postea igitur Orpheus vt etiam plures dixerunt: in Olympo monte: qui macedoniam diuidit a Thracia. Sed vt Erathosthenes ait: in Plancęo sedens: cum cantu delectaretur dicitur ei Liber

baccas obiecisse:quæ corpus eius discerperent interfecti. Sed alii dicunt ꝙ ini tia Liberi sit speculatus:id ei accidisse:Musas autem collecta membra sepulturæ mandasse:& lyram quo maxime potuerunt beneficio:illius memoriæ causa figuratam stellis inter sidera constituisse Apollinis & Iouis voluntate:ꝙ Orpheus appollinem maxime laudaret. Iupiter vero filio beneficium concessit. Alii autem dicunt Mercurium cum primum lyram fecisset: in Cylleno mõte Archadiæ:septem chordas instituisse: ad atlanticum numerum: ꝙ Maia vna ex illarum numero esset: quæ mercurii est mater. Deinde postea:cum Apollinis boues abegisset deprehensus ab eo:quo sibi facilius ignosceret:petenti Apollini vt liceret sibi se dicere:inuenisse lyram concessit:& ab eo virgulam quandam muneri accepit:quam manu tenens Mercurius:cum proficisceretur in arcadiam:& vidisset duos dracones:inter se coniuncto corpore:alium appetere:vt qui dimicare inter se viderentur:virgulam inter vtrunꝗ proiecit. Itaꝗ discesserunt:quo facto eam virgulam pacis causa dixit esse constitutam. Nonnulli etiam:cum faciunt caduceos:duos dracones implicatos virgula faciunt: ꝙ initium Mercurio fuerat pacis. Eius exemplo: & athletæ & in reliquis eiusmodi certationibus: virgula vtuntur. Sed vt ad propositum reuertamur. Apollo lyram acceptam dicitur orphea docuisse: & postquam ipse cytharam inuenisset:illi lyram concessisse. Nonnulli dixerunt: Venerem cum. Proserpina ad iudicium Iouis venisse:cui earum Adonin concederet: quibus Caliopen a Ioue datam iudicem:quæ musa Orphei est mater. Itaꝗ iudicasse: vti dimidiam partem anni earum vnaquæꝗ possideret. Venerem autẽ indignatam:vt non sibi proprium concessisset: obiecisse omnibus: quæ in Thracia sunt mulieribus:vt Orphea amore inductæ:ita sibi quæꝗ appeteret vt membra eius discerperent:cuius caput in mare de monte perlatum fluctibus in insulam lesbon est reiectum:quod ab his sublatum & sepulturæ est mandatum: pro quo beneficio ad musicam artem ingeniosissimi existimantur esse. Lyra autem a musis (vt ante diximus) inter astra constituta est. Nonnulli ꝙ Orpheus cum primus puerilem amorem induxerit mulieribus visum contumeliam, fecisse:& hac re ab eis interfectum.

Olorem:hunc græci Cygnum appellant quẽ complures propter ignotam historiam illis cõmuni genere auium Ornim nominauerunt: de quo hæc memoriæ prodita est causa. Iupiter cũ amore inductus: Nemesin diligere cœpisset:neꝗ ab ea:vt secum cubaret impetrare potuisset:hac cogitatione amore est liberatus. Iubet enim Venerẽ aquilæ simulatã: seseꝗ ipse in olorẽ cõuersus vt aquilã fugiens ad Nemensin fugit: & in eius gremio se collocauit:que Nemẽsis nõ aspernata amplexum tenẽs:somno est cõsopita:quã dormiẽtẽ Iupiter cõpressit ipse autẽ auolauit:& quia ab hominibus alte volans cælo videbatur:inter sidera dictus est esse cõstitutus:quod ne falsum videret. Iupiter e facto cum volãtẽ & aquilã consequentem collocauit in mundo. Nemensis aût vt quæ auium generi esset iuncta:mensibus actis ouum pro

creauit:quod mercurius auferens:detulit spartã:& Lædæ sedẽti proiecit in gremiũ.exquo nascitur Helena cæteris corporis specie præstans quã Læda suam filiã nominauit.Alii autem cum Læda Iouem concubuisse in olorem cõuersum de quo in medio relinquimus.

CEpheus.Hunc euripedes cum cæteris.Phœnicis filium ethiopum regẽ esse demonstrauit. Andromedæ patrem : quam cæto propositam notissimæ historiæ dixerunt.Hanc autem perseum a periculo liberatã vxorem duxisse:itaq; vt totum genus eorum perpetuo maneret:ipsum quoq; Cæphea inter sidera superiores numerasse.

CAssiopeia.De Hac Euripedes & Sophocles:& alii plures dixerũt: vt glo riata sit:se forma nereidas præstare:pro quo facto inter sidera sedẽs in siliquastro constituta est:quæ propter impietatem vertente se mundo resupinato capite ferri videtur.

ANdromeda.Dicitur Mineruæ beneficio inter astra collocata propter Persei virtutem:q̃ eam Cæto propositam a periculo liberarat:nec enĩ ab ea minorem animi beniuolentiam pro beneficio accepit. Nam neq; pater Cepheus neq; cassiopeia mater ab ea potuerunt impetrare : quin parentes ac Patriam relinquens Persea sequeretur.Sed de hac Euripedes hoc eodem nomine fabulam commodissime scribit.

PErseus:Hic nobilitatis causa & q̃ inuisitato genere concubitionis esse e natus ad sidera dicitur peruenisse:qui missus a Polydecte Magnetis filio ad gorgonas a Mercurio qui eum dilexisse existimatur Talaria & perasum accepit.Præterea galeam qua indutus ex aduerso non poterat videri. Itaq; græci galeam dixerunt esse: non vt quidam inscientissime interpretantur eum Orci galea vsum:quæ res nemini docto potest probari. Fertur etiam a Vulcano falcem accepisse ex adamante facta qua Medusam Gorgonam interfecit : quod factum nemo conscripsit. Sed vt ait Æschylus Tragædiarum scriptor in Phorcis.i.græce fuerunt Gorgonum custodes : de quo in primo libro genealogiarum scripsimus : quæ vtraq; vno oculo vsæ extitisse : Et ita suo quæq; tempore accepto oculo vigilias egisse. Hunc Perseus vna earum tradente ; exceptum in paludem tritonida proiecit. Itaq; custodibus excæcatis facile Gorgonam somno consopitam interfecit. Cuius caput Minerua in pectore dicitur habere collocatum. Homerus quidem Gorgonam a Minerua dicit ; interfectam. De qua alio tempore plura dicemus.

HEniochus.Hũc nos aurigam latine dicimus nomine Ericthonium vt Erathosthenes mõstrat:quem Iupiter cũ vidisset primum inter homines equos & quadrigas iunxisse:admiratus est ingenium hominis ad solis inuenta accessisse.Qui princeps quadrigis inter deos est vsus:sed Ericthonius & quadrigas vt ante diximus & sacrificium.

Mineruæ & templū in arce Athenienſium primus inſtituit: de cuius proge nie Euripedes ita dicit Vulcanū Mineruæ pulchritudine corporis idductum petiiſſe ab ea: vt ſibi nuberet neq̧ impetraſſe: & cæpiſſe Mineruam ſeſe occul tare in eodem loco. qui propter Vulcani amorē Epheſtius eſt appellatus: quo perſecutum Vulcanum ferunt cæpiſſe ei vim afferre: & cum plenus cupidita tis ad eam vt complexui ſe applicaret repulſus effudit in terram voluptatem Quo minerua pudore permota pede puluerem iniecit. Ex hoc autē naſcitur Erichthonius anguis: q ex terra & eoꝝ diſſentione nomen poſſedit. Eum dici tur Minerua in ciſtella quadam vt miſteria cō tectū ad Ericthei filias detuliſſe & his dediſſe ſeruandum: quibus interdixit ne ciſtullas aperirent. Sed vt homi num eſt natura cupida vt eo magis appetant quo interdicatur: ſæpius virgi nes ciſtellam aperuerunt & anguē viderūt. Quo facto inſania a Minerua inie cta de arce athenienſium ſe precipitauerunt. Anguis autem ad Mineruæ cly peum confugit & ab ea eſt educatus. Alii autem anguina tantum crura habu iſſe Erichthoniū dixerunt: eūq̧ primo tempore adoleſcentiæ ludos Mineruæ Panathenea feciſſe & ipſum quadrigis cucurriſſe pro quibus factis inter ſide ra dicitur collocatus. Nonnulli qui de ſideribus ſcripſerunt: hunc natione Ar giuū Orſilocū nōmine: primū quadrigaꝝ inuentorem eſſe dixerunt & pro in uentione ſiderum locum poſſediſſe. Alii autem hunc Mercurii filium ex Elicia natum nomine Mirtilum Oenomai aurigam diffinierunt cuius poſt notam omnibus mortem parens corpus in mundo cōſtituiſſe exiſtimatur. Huius in humero ſiniſtro capra in ſtare & in manu ſiniſtra hædi videntur formari: De quibus nonnulli ita dicunt. Olenū quendā fuiſſe nomine Vulcani filium Ex hoc duas nymphas æga & elicen natas: quæ Iouis fuerunt nutrices. Alii autē ab his etiam vrbes quaſdam appellari dixerunt & Olenon in Aulide. Elicen autem in Peloponeſſo: & ęgam in Emonia nominari: de quibus Homerus in Illiados ſecondo dicit. Parmenſeus autem ait Meliſſea quendam fuiſſe Cretę regem ad eius filias iouem nutriendum eſſe delatum quæ quod lac nō habue rit capram ei admiſiſſe Amaltheam nomine quæ cum dicitur educaſſe. Hanc autem geminos hædos ſolitam eſſe procreare: & fere eo tpe peperiſſe: quo iupi ter nutriēdus eſt allatus. Itaq̧ propter beneficiū matris & hedos quoq̧ dicit inter ſidera collocaſſe: hos aūt hædos Cleoſtratus tenedius dicitur primus in ter ſidera oſtendiſſe. Muſeus autem dicit Iouis nutrices Arthemidē & Amal theam nymphas: quibus eum mater ops tradidiſſe exiſtimatur: Almalthe am autem habuiſſe capram quandam vt in deliriis quæ Iouem aluiſſet Non nulli etiam ægam ſolis filiam dixerunt multo cādore corporis pſtantem: cui contrarius pulchritudini horribilis aſpectus exiſtebat. quo Titanes perteriti petierunt a terra vt eius corpus obſcurarent quā terra ſpecu quodam celaſſe dicitur in inſula Crete: q̄ poſtea Iupitris fuiſſe nutrix vt ante oſtēdimus demō ſtratur. Sed cum iupiter fidens adoleſcentia bellum contra Tytanas appa reret: reſponſum eſt ei ſi vincere vellet vt ęgos pelle tectus & capite Gor

gonis bellum administraret: quam ægida græci appellauerunt. Itaq; facto eo quod supra declarauimus. Iupiter Tytanas superās regnum est adeptus & reliqua ossa ægos capria pelle contecta anima donauit & stellis figuratā memoriæ cōmēdauit: & postea quibus ipse vicerat tectus Mineruæ concessit. Euemerus ait ęgam quandam fuisse Panos vxorem: eam compressam a ioue peperisse: quem viri sui panos diceret filium. Itaq; puerum ægipam. Iouem vero ægiochum dictum: quiq; eum diligebat plurimum inter astra capræ figura memorię causa collocatum.

Ophiulchus: qui apud nostros scriptores anguitenens dictus est: supra scorpionem constitutus tenens manibus anguem mediū corpus eius implicantem. Policeus ait Hiodius hunc Phorbanta noīe demōstra t: qui hiodiis auxilio maximo fuisse demonstraī. Nā cū eoꝝ insulā serpentiū multitudine occupatā ciues Ophiusam appellassent: & in ea multitudine ferarum draco fuisset ingenti magnitudine: qui plurimos eoꝝ interfecisset: & patria deniq; deserta carere coegisset: dicitur Phorbas Triopæ filius ex hyscela Mirmidonis filia natus eo tempeste delatus omnes feras: & cū draconem interfecisse: quę cū maxime Apollini dilectus esset locatus in cælo interficiens draconem laudis: & memorię causa videatur. Itaq; hiodii quotiescūq; a littore longius prodeunt classes: prius sacrificant. Phorbantis aduentu vt illius talis euentus inopinati virtutis accidat ciuibus qualis insciū phorbanta futuræ laudis ad sydera gloriæ pertulit casus. Complures etiam astrologi hūnc æsculapiū finxerūt: quem iupiter Apollinis causa inter astra collocauit. Æsculapius enim cum esset inter hoīes: & tantum medicina cæteris p̄staret: vt non satis ei videretur hoīum dolores leuare: nisi etiā mortuos reuocare ad vitam nouisset: ferē Hyppolytū: q iniqtate nouercæ & inscitia parentis erat interfectus sanasse. Ita Erathostenes dicit. Nonnulli glaucum Minois filium: eius opera reuixisse dixerūt: pro quo vt peccato iouem domū ius fulmine incendisse. Ipsum vero propter artificium & Apollinem eius patrē inter sydera anguem tenentem constituisse: vt quidā dixerūt hac de causa anguem tenere dicitur: q; cū Glaucū cogeretē sanare conclusus quodā loco secreto bacillū tenens manu cū qd ageret: cogitaret dī anguis ad bacillū eius arrepsisse: quē Æsculapius mente cōmotus interfecit bacillo fugientem feriens sepius. Postea ferē alter anguis eodem venisse ore ferēs herbam: & in caput eius imposuisse: quo facto ilico fugisse quare Æsculapium vsum eadem herba Glaucum reuixisse. Itaq; anguis & in Æsculapii tutelā: & in astris dicī collocatus: qua consuetudine ducti posteri ei tradiderūt vt reliqui medici anguibus vterentur.

Sagitta. Hanc vnam de herculis talis esse demonstrant: qua aquilā dicitur interfecisse: quæ iecinora Promethei ferē exedisse: de quo pluribus verbis dicere non videtur inutile. Antiqui cum maxima cerimonia deoꝝ īmortaliū sacrificia administrarēt: soliti sunt totas hostias in

factorum cõsumere flãm i. Ita p cum propter sumptus magnitudinem sacrificia pauperibus non contingerent. prometheus qui propter excellentiã ingenii miram homines finxisse existimatur: recusatione dicitur ab Ioue impetrasse: vt partem hostiæ in ignem cõmunicerẽt partẽ in suo cõsumerẽt vsu. Idq postea consuetudo firmauit: quod cum facile a deo non vt ab homine auaro impetrasset. Ipse prometheus imolat tauros duos: quorũ primũ iocinora cum in ara posuisset: reliquã carnem ex vtroq tauro in vnum cõpositam: corio bubulo texit. Ossa autem: quæ circum fuerunt reliqua pelle contecta in medio collocauit: & Ioui fecit potestatem: vt quam vellet eorum consumeret partem. Iupiter autem & si non pro diuina fecit cogitatione: nec vt deum licebat omnia: quæ debuit ante prouidere. Sed quoniam credere instituimus historiis: deceptus a prometheo verũq putans esse taurum delegit ossa pro sua dimidia parte. Itaq postea in solẽnibus: & religiosis sacrificiis carne hostiarum consumpta: reliquam: quæ pars fuit deorum: eodem igni comburunt. Sed vt ad propositum reuertamur Iupiter cum factũ rescisset: animo permoto mortalibus eripuit ignem: ne promethei gratia plus deorum potestate valeret: neue carnis vsus vtilis hominibus videretur: cum coqui non posset. prometheus autem consuetus insidiari sua opera: ereptum mortalibus ignem restituere cogitabat. Itaq cæteris remotis deuenit ad Iouis ignem: quo diminuto: & in ferulam coniecto: lætus vt volare: non currere videretur ferulam iectans ne spiritus interclusus vaporis extingueret in angustia lumen. Itaq homines adhuc plerunq qui lætitia fiunt nuncii: celerrime veniunt. præterea totum a certatione ludorum cursoribus instituerunt ex promethei consuetudine vt currerent lampadem iactantes. pro quo iupiter facto mortalibus parem gratiam referens mulierem tradidit his: quam in vulcano factam deoꝝ voluntate oĩ munere donauit. Itaq pandora est appellata prometheũ aũt in mõte Scythie noĩe Caucaso ferea cathena vinxit: quẽ alligatũ ad triginta milia annoꝝ æschylus tragœdiaꝝ scriptor dixit. Præterea admisit ei aquilã: quæ assidue noctu renascẽtia iacinora exesset. Hãc aũt aquilã nõnulli ex tiphone & echione natã: Alii ex terra & Tartaro. Cõplures a vulcano factam. Hunc cõplures Carnabutam dixerunt nomine getharum regem: qui sunt in mysia regione fuisse qui eodẽ tpe regno est potius: quo primum semina frugum mortalibus tradita esse existimant. Ceres enim cum sua beneficia largiret hominibus Tripthołomum: cuius ipsa fuerat nutris in curru draconum collocatum: q primus hoĩum vna rota dicitur vsus: ne cursu moraretur: iussit omnium nationũ agros circuentẽ semina partiri: quo facilius ipsi posteriq eoꝝ a fero victu segregarentur. qui cum peruenisset ad eum: quem supra diximus: getharum regem ab eo primum hospitaliter acceptus. Deinde non vt beneficiis aduena: & innocens: sed vt crudelissimus hostiis insidiis captus alioꝝ dum paratus est producere suam pene perdidit vitam. Carnabutæ enim iussu cũ dra-

eo vnus eorum esset interfectus: ne cum Triptolomus sensisset insidias pa/
rari currus presidium sibi constituere speraret Ceres eo venisse & erepto ado
lescenti currum dracone altero subiecto reddidisse. Regem pro capto ma/
leficio pœna nō mediocri affecisse. Hegesianax dicit Cererem memoriæ ho
minum causa ita carnabuta sideribus figurasse: manibus tenentem vt inter
ficere draconem existimetur: qui ita vixerat acerbe vt iocundissimam sibi cō
sisceret mortem. Alii autem herculem esse demonstrant: in Lydia apud flu/
men sagarin anguem interficientem: qui & homines complures interficie/
bat & ripam furgibus orbabat: Pro quo facto a regina Omphale quæ ibi
regnabat multis ornatum muneribus argos remissum. Ab iupiter vero
propter fortitudinem inter sidera collocatum. Nonnulli etiam Triopam
Thessalorum regem dixerunt esse: qui cum suum domicilium tegere conare
tur Cereris ab antiquis collocatum diruit templum. Pro quo facto a cerere
fame obiecta nunq̄ postea frugibus vllis saturari potuisse existimatur. No/
uissime prope ad terminum vitæ dracone obiecto mala plurima perpessus
aliquando mortem adeptus inter astra Cereris voluntate est constitutus.
Itaq͂ adhuc videtur eum draco circumplexus æterna merentem afficere pæ
na. Policeus autem Vulcani factam manibus demōstrat animamq͂ ei ab
Ioue traditam dicunt. Sed eius solutione hæc memorie prodita est causa.
Cum iupiter Thetidis cōnubiū pulchritudine corporis inductus peteret
neq͂ a timida virgine impetraret: neq͂ eam rem minus efficere cogitaret: il/
lo tempore parcæ cecinisse feruntur fata quæ perfici natura voluit rerum:
dixerunt enim quicunq͂ Thetidis fuisset maritus eius filium patria fore lau
de clariorem: quod Prometheus non voluntate: sed necessitudine vigilans
auditum iupiter nunciauit: qui veritus ne id quod ipse saturno patri fe/
cisset in simili causa: ne patris regno priuatus cogeretur; destitit The/
tin velle ducere vxorem: & Prometheo pro beneficio meritam retulit gra
tiam: eūq͂ vinculis liberauit: neq͂ quod illi fuerat iuratus remisit vacuum
omni alligationi futurum. Sed memoriæ causa ex vtraq͂ re hoc est lapide:
& ferro sibi digitum vincere iussit: q̄ consuetudine homines vsi: quo satisfa
cere prometheo viderentur annulos lapide & ferro conclusos habere cæpe
runt. Nonnulli etiam coronam habuisse dixerunt: vt se victorem impune
peccasse diceret. Itaq͂ homines in maxima lætitia victoresq͂ coronas habe/
re constituerunt. Id exercitationibus & conuiuiis perspicere licebit. Sed opi
nio ad initum est & interitum aquilæ reuertamur. Hercules missus ab Eu/
ristheo ad hesperidum mala nescius viæ deuenit ad promethea: quem in cau
caso monte vinctum supradiximus. A quo via demonstrata victoria dum
iter facere contendit: vt & draconem: de quo antediximus; interfectum di/
ceret: & gratiam pro beneficio redderet. Nam confestim honorem; quem
potuit: reddidit merenti. Qua dimissa homines instituerunt vt hostiis im/
molatis iocinora consumerent in deorum altaribus; vt saturate eos per

visceribus Promethei viderentur. vt Erathosthenes autem de sagitta demõstrat: hac Apollo Cycoplas interfecit: qui fulmen iouis fecerunt: quo Æsculapium interfectũ cõplures dixerũt. Hãc autẽ sagittã in hyperboreo monte Apollinem defodisse cũ autẽ iupiter ignorauerit filio ipsam sagittam vẽto ad Apollinem per latam cum frugibus: quæ eo tempore nascebantur. Hãc ergo ob causam inter sidera demonstratur.

AQuila: hæc: quæ dicitur Ganimedem rapuisse: & amanti ioui tradidisse: hanc etiam iupiter primus ex auiũ genere delegisse sibi existimatur: quæ sola tradita est memoriæ: cõtra solis orientis radios cõtẽdere valere. Itaq; super aquarium volare videt. Hunc enim cõplures Ganimedẽ esse finxerunt. Nõnulli etiã dixerunt Meropem quendam fuisse: qui coam insulam tenuerit regno: & a filię nomine Coon insulam tenuerit regno: & a filiæ nomine Coon: & homines ipsos a se: meropas appellaret. Hunc autem habuisse vxorẽ: noĩe Ethemeã genere Nympharũ procreatam: quæ cũ desierit colere. Dianã: ab ea sagittis figi cœpit: Tandem a prõserpina viuam ab inferos arreptã esse. Meropem autem desiderio vxoris permotum: mortem sibi consciscere voluisse. Iunonẽ autẽ misertã eius: in Aquilã corpus eius conuertisse: & inter sidera cõstituisse: ne si hoĩs effigie eũ collocaret: nihilominus memoriam tenens: cõiugis desiderio moueretur. Aglosthenes autẽ: qui naxica scripsit ait iouem Cretæ surreptũ: naxũ delatũ: & ibi esse nutritũ: qui postq̃ peruenerit ad virilẽ etatẽ: & voluerit bello lacescere titanas sacrificãti ei equilam auspicatam quo auspicio vsum esse: & eam inter astra collocasse. Nõnulli etiam dixerunt Mercurium: alii autem Anapladem pulchritudine veneris ductũ in amorem incidisse: & cũ ei copia non fieret animũ: vt contumelia accepta defecisse. Iouem autem misertũ eius. Cũ venus Acheluo flumine corpus ablueret misisse aquilã: quæ socium eius in amitenea ægyptiorũ delatũ Mercurio traderet. quem persequens Venus ad cupiẽtẽ sui peruenit: q copia facta pro beneficio aqlã in mundo collocauit.

DElphin: hic qua de causa sit inter astra collocatus Erathosthenes ita cum cæteris dicit. Neptunũ quo tpe voluerit Amphitricem ducere vxorem: & illa cupiens seruare virginitatem: fugerit ad atlanta cõplures eo quæsitum dimisisse: in his & delphina quendam nomine: qui peruagatus insulas: aliqñdo ad virginẽ peruenit: eiq; psuasit: vt nuberet. Neptuno: & ipse nuptias eorũ administrauit. Pro quo facto: inter sidera delphini effigiem collocauit. Et hoc amplius: qui Neptuno simulachrum faciunt: delphinum aut in manu: aut sub pede eius cõstituere: videt Neptuno gratissimũ esse arbitrant. Agloasthenes aũt q naxica cõscripsit Tyrrhenos ait fuisse quosdam nauicularios: qui liberũ patrem: puerum receptum: vt naxum cũ sociis suis comitibus trãsuectũ: redderẽt nutricibus nymphis: a quibus eum nutritum & nostri: in progeniem deorum & cõplures greci dixerunt. Sed vt ad propositum reuertamur nauicularii spe prædę inducti nauẽ auertere vo-

luerunt:quod liber suspicatus:comites suos iubet symphonia canere: quo
sonitu inaudito Tyrrheni cum vsq; eo delectarentur:vt etiam in saltationi/
bus essent occupati:cupiditate se in mari inscii proiecerunt: & ibi delphini
sunt facti quorum cogitationẽ:cũ Liber memoriæ hõium tradere voluisset:
vnius effigiem inter sidera collocauit. Alii aũt dicunt:hunc esse delphina: q
Ariona cytharedũ ex siculo in iri thenariũ transuexit:qui cum cæteros arti/
ficio p̃staret:& circũ insulas q̃stus cã vagaretur:seruuli eius arbitrati: plus in
p̃sidiosa libertate cõmodi:q̃ in placida seruitute esse:cogitare cæperunt: vt
domino:pelagus proiecto:bona eius inter se p̃tirent:qui cum cogitationẽ
eorũ sensisset:petiit non vt dominus a seruis:sed vt innocẽs ab improbis:vt
parens a filiis:vt se liceret ornatum:qua sępe fuerat veste:qm̃ nemo esset ali/
us vt ipse qui suũ quæstũ prosequeret euentũ. Quod cũ ĩpetrasset: cythara
sumpta:suã cæpit deflere mortem:quo sonitu ducti delphines: e toto mari
pronotãt ad arionis cantũ. Itaq; deorũ immortaliũ p̃tãte inuocata: sup eos
sedeiecit:quorum vnus Ariona exceptũ p̃tulit ad thenarium littus. In cui
ius memoriæ causa: quæ ibi statua est Arionis in ea delphini simulachrum
affixũ videt̃ pro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum. Ser
ui aũt:q p se putarãt seruitute elapsos tẽpestate thenariũ perducti a domino
comprehensi non mediocri supplicio sunt affecti.

EQuus. Hũc aratus & alii cõplures:pegasum Neptuni: & Medusæ Gor
gonis filium dixerunt qui in Helicone Boetiæ montæ: vngula saxũ
feriens:fontẽ aperuit:q ex eius nõie. Hypocrine est dictus: Alii dicũt:
quo tp̃e Bellorophõtes ad prætũ abantis filiũ argiuorũ regem deuenerit:
Anciã coniugẽ regis:hospitis amore inductam:petiisse ab eo: vti sibi copi
am faceret:promittens ei cõiugis regnũ:quæ cũ impetrare non potuisset:
verita ne se ad regem criminaret̃:occupat eũ sibi vim afferre voluisse; proe/
tho dicit:qui q̃ eum dilexerat:noluit ipse suppliciũ sumere: sed quod æquũ
esse sciebat:mitit eum ad iebatẽ Anciæ reginæ patrem:quem alii Thenobe/
iam dixerunt:vt ille filiæ pudiciciam defendens Bellorophontem obiiceret
Chimeræ:quæ eo tp̃e Lyciorũ agros vastabat flãma:vnde victor profugiẽs
post fontis inuentionẽ:cum ad celum cõtẽderet euolare:neq; longe iã abes/
set despiciens ad terrã:timore permotus decidit: ibiq; perisse dicitur. Equus
autem subuolasse inter sidera ab ioue cõstitutus existimat̃. Alii non crimina
tũ ab Ancia:sed ne sæpius audiret:quod nollet:aut p̃cibus eius moueretur:
profugisse argis dixerunt. Euripedes aũt in Melãcippã tp̃e Hippẽdironis cen
tauri:filiã Theantheã appellatam dicit:quæ cum aleretur in mõte pelio: &
studiũ in venando maximum haberet:quodam tp̃e ab eo loco Hellenis fi/
lio: Iouis nepote p̃suasam cõcepisse:cũq; iã p̃tus appropinquaret p̃fugisse:
siluã:ne p̃ri cũ virginẽ speraret nepotem procreasse videret. Itaq; cũ parens
eam p̃sequeret̃:dicit̃ periisse a deorũ p̃tãtẽ:ne pariens a parẽte conspiceretur
quæ deorũ voluntate post pepit in æquam conuersa in astra est constituta.

Nonnulli eam vatē dixerunt esse: sed quod deoꝝ consilia hoībus sit enunciare solita: in equā esse conuersam. Callimachus autem ait: ꝙ desserit venari: & colere dianam: in quā spēm vt supra diximus: eam dianā conuertisse. Hec dr ēt hac re non esse in conspectu Centauri: quē Chirona esse nōnulli dixerūt: & ēt dimidiam apparere: quod noluerit sciri se feminam esse.

DEltoton. Hoc sidus velut lra est græca in triangulo posita. itaq appellatur: qd Mercurius supra caput Arietis statuisse existimat: iō vt obscuritas Arietis huius splendore: quo loco esset significaretur: & Iouis noīe græce Διος primā lrām deformaret. Nōnulli egypti positionē. Alii qua Nilus terminaret ethiopiam esse: & egyptum dixerunt. Alii Siciliam figuratam putauerunt. Alii ꝙ orbē terrarum superiores triphariā diuiserūt: tres angulos esse constitutos dixerunt.

ARies. Hic existimat esse q Phryxū transtulisse: & Hellē dictus est: per Hellespontū: quæ Hesiodus: & Pherecides ait habuisse aureā pellē: de qua alibi plura dicemus. Sed hellē decidisse in hellespontum: & a Neptuno cōpressam Pœna procreasse cōplures. Nōnulli Edone dixerūt. Prætera Phryxū incolumen ad Oetā peruenisse: & arietē Ioui imolasse. Pellē in tēplo fixisse: & Arietis ipsius effigiem ab Ioue inter sidera constitutā hfe tēps anni: quo frumētū seritur: & iō ꝙ ortū seuerit ante: quæ maxime fugę fuit causa. Et Erathosthenes ait arietē ipm sibi pellē aureā detraxisse: & Phryxo memoriæ causa dedisse: ipm ad sidera peruenisse: quare: vt supra diximus obscurius videat. Hunc aūt nōnulli dixerunt in oppido Horcomenio quod est in Boetia natū. Alii in saloꝝ Thessaliæ finibus procreatū. Alii dicunt Cretea: & Athamantē cū aliis pluribus Æoli filios fuisse. Nōnulli ēt Athamantis filium Salomonē esse: Æloi nepotem esse dixerunt. Cretea aūt habuisse Demodicē vxorē quā alii Biadicē dixerunt. Hanc aūt Phryxi Athamantis filii corpore inductā in amorē incidisse: neq ab eo: vt sibi copiā faceret: impetrare potuisse. Itaq necessario coactā criminari eū ad Cretea cœpisse quæ diceret ab eo vim sibi pene allatā: & hoꝝ similiaulieꝝ consuetudine dixisse. Quo facto Creata vt vxoris amantē pmotū Athamanti vt de eo supplicium sumeret psuasisse. Nubē aūt interuenisse: & ereptū Phryxū: & Hellem eius sororē in ariete posuisse: & p hellespontū q̄ longissime posset perfugere iussisse Hellē decidisse: & ibi debitū nature reddidisse. Ex huius nomine Hellespontū appellatū. Phryxū Colchos peruenisse: & vt ante diximus arietis interfecti pellē in templo fixisse. Ipsum autem a Mercurio ad Athamantem reductum: qui patri eius satisfecerit: cū innocentia confusum profugisse. Hemispus aūt dicit quo tpe Liber Affricā oppugnauerit deuenisse cum exercitu in eum locū: qui propter multitudinē pulueris ammodes est appellatus. Itaq cum in maximum periculum deuenisset: ꝙ iter necessario facere videbat: accessit eo: vt aquę maxima penuria esset quo facto exercitus ad defectionem maximam venire cogebatur: qui quid agerent dum cogitant. Aries

quidã fortuitu ad milites cogerrans peruenit: quos cũ vidisset fuga sibi præsidiũ parauit. Milites aũt q eũ fuerũt cõspicati: & si puluere: & æstu pressi vix progrediebant: tamen vt prædam ex flamma petentes: arietem sequi cœperũt vsq ad eũ locũ: q Iouis Ammonis postea templo constituto: est appellatus. Quo cũ peruenissent arietẽ quem consecuti fuerant nusq̃ inuenire potuerunt. Sed quod magis hic fuerat optandũ aquæ magnã copiã in eo loco nacti sunt corporibusq recuperati libero statim nũciauerunt: q gauisus ad eos fines exercitũ deduxit: & Iouis Ammonis templũ cũ arietinis cornibus simulachro facto constituit: ariete inter sidera figurauit: Ita vt cũ sol in eius foret signo: omnia nascẽtia recrearentur quæ veris tempore fiunt hac re maxime: ꝙ illius fuga Liber recreauit exercitũ: prætetea. xii. signorum principẽ voluit esse: ꝙ ille optimus exercitui fuerit ductor. Sed de ammonis simulachro. Leon qui res egyptias conscripsit: ait Cũ Lyber egyptum: & reliquos fines regno teneret: & omnia primus hominibus ostendisse diceretur: ammonem quedam ex africa venisse: & pecoris multitudinem ad liberũ adduxisse: quo facilius: & eius gratia vtereť: & aliquid primus inuenisse diceretur. Itaq p beneficio ei liber existimať agrũ dedisse q est cõtra Thebas egyptias & q simulachra faciũt ammonis: cũ capite cornuto instituunt: vt hoĩes memoria teneant: eũ primũ pecus oñdisse. Qui aũt Libero factũ voluerunt assignare: ꝙ nõ potierit ab ammone: sed vltro ad eum sit adductus: simulachra illi cornuta faciunt: & arietẽ memoriæ causa inter sidera fixum dicunt.

Taurus. Hic diciť inter astra esse constitutus: ꝙ Europã incolumen trãsuexit Cretam: vt Euripides dicit Nõnulli aiunt eum in bouem sit cõuersa: vt Iupiter ei satisfacere videretur inter sidera constituisse: ꝙ eius prior pars appareat: vt tauri: sed reliquũ corpus obscurius videať. Aspectat autem ad exortum solem: cuius oris effigiem quæ cõtinẽt stelle Hyades appellanť. Has aũt pherecydes Atheniensis liberi nutrices esse demonstrat numero septẽ: quas ẽt ante nymphas Dodonidas appellata. Harũ nomĩa sunt hæc. Ambrosia. Eudora. Padile. Coronis. Polisso. Phyleto. Thyene. He dicuntur a Lygurgo fugatæ: & pter Ambrosiã omnes ad Thetym profugisset ait Asclepiades. Sed vt pherecydes dicit ad Thebas liberum platũ Iunoni tradiderunt. Quam ob causã ab Ioue gratia eis est relata ꝙ inter sidera sunt constitutæ. Hyades autem appellatæ sunt: vt aut Museus ꝙ ex Atlante: & Hya Oceani filia: sint quindecim filię procreatæ: quarũ qnq Hyadas appellatas demonstrat: ꝙ earũ hyas fuerit frater a sororibus plurimũ dilectus: q cum venans a leone esset interfectus: qnq de qbus supra diximus lamẽtationibus assiduis permotæ dicunť interisse: q̃re eas ꝙ plurimũ de eius morte laborarent Hyadas appellatas. Reliquas vero decem sorores deliberasse de sororum morte: & earum septem sibi mortem conscisse: quare: ꝙ plures idem senserũt pleidas dictas. Alexander autem hyadas ait dictas: ꝙ plures: Hyades: & Boetiæ sunt filię pleidas autem: ꝙ ex pleone Oceani: & Atlante sint

natæ. He numero septem dicunt. Sed nemo amplius: quam sex videre pōt. Cuius causa ꝑdit hoc: q̄d de septem: sex cū imortalibus concubuerūt: tres cū Ioue: Due cū neptuno: Vna cū Marte: reliqua aūt Sisyphi vxor demonstrat. Quaꝝ ex Electa: & Ioue dardanū: Ex maia mercuriū: Ex Tagete Lacedemona ꝓcreatū. Ex Alctiōe aūt: & neptuno Irea. Ex Celeno Lycū & Nictea natū. Martem aūt ex Sterope Oenomaum ꝓcreasse: quam alii Ænomai dixerūt vxorem: Meropem aūt Sysypho nuptam Glaucū genisse: quem cōplures Bellorofontis patrem esse dixerunt. Quare propter reliquas sorores eius inter sidera constitutam: Sed quia homini nupsit: stellam eius obscuratam. Alii dicunt Electram non apparere ideo quod Pleides existiment choreā ducere stellis. Sed postq̄ Troia fuit capta: & progenies eius: quæ a Dardano fuerit sit euersa: dolore permotam ab his se remouisse: & in circulo: qui arcticus dicitur constituisse: ex quodam longo tempore lamentantem capillo sparso videri. Itaq̄ e facto Cometem esse appellatam. Sed has Pleidas antiqui astrologi seorsum a tauro deformauerūt: vt ante diximus Pleiones: & Athlātis filias: quæ cū in Boetiam cum puellis iter faceret: Oriona cōnatū voluisse ei vim afferre illā fugere cæpisse: Oriona aūt secutū esse annis. xii. neq̄ eam inuenire potuisse. Iouem autem puellam misertū inter astra cōstituisse: & postea a nonnullis astrologis caudam tauri appellatam. Itaq̄ adhuc Orion fugientes eas ad occasum sequi videtur. Eas stellas Vergilias nostri dixerunt q̄ post ver exoriuntur: & hæ quidem ampliorem cæteris habent honorem. Quod earum signo exoriente æstas significatur: Occidente autem hyems ostenditur: quod aliis nō est traditum signis.

Gemini hos complures astrologi Castorem: & Pollucem esse dixerūt quos demonstrant oīum fratrū inter se amantissimos fuisse: q̄ neq̄ de principatu contenderūt neq̄ vllam rem sine cōmuni concilio gesserunt. Pro quibus officiis eoꝝ iupiter inter notissima sidera eos constituisse existimatur. Neptunū aūt pari consilio enumerasse. Nam equos his quibus vtuntur donauit: & dedit ꝑtārem naufragiis saluti esse. Alii dixerunt Herculem esse: & Apollinem. Nōnulli etiam Tripth olemū: quem supra diximus: & Iasona a Cerere dilectos: & ad sidera perlatos. Sed q̄ de castore: & Polluce dicunt: hoc amplius addūt: vt Castor in oppido Adriadnis sit occisus: quo tēpore Lacedemones cū Atheniensibus bellū gesserunt. Alii aūt cū oppugnarent Spartā Lyncus: & hydas ibi perisse dixerunt. Pollucem ait Homerus concessisse fratri dimidiā vitā. Itaq̄ alternis diebus eoꝝ quēq̄ lucere.

Cancer. Hic dicitur iunonis beneficio inter astra collocatus: q̄ cum Hercules contra hydrā lerneam cōstitisset: ex palude pedē eius mordicus arripuisset qua de re Herculem permotum eū interfecisse: iunonem autem inter sidera constituisse: vt esset cum duodecim signis: quę maxime solis cursu continentur. In eius deformationis parte sunt quidā: q̄ asini appellant: a libero intecta Cancri duabus stellis figura. i. Liber enim a iuno

ne furore obiecto: dr̃ mente captus fuisse per Tesprotiam: cogitans ad io/
nis dodonei templũ peruenire: vnde peteret rñsum: quo facilius ad pristinũ
statũ mentis perueniret: sed cũ venisset ad quãdã paludẽ magnã: trãsire non
posset de qbusdã duobus asellis obuiis factis: dr̃ vnũ dep̃ndisse eoꝝ: & ita
esse trãluectũ: vt oĩno aquã nõ tetigerit. Itaq; cũ venisset ad tẽplũ Iupitris
dodonei: statim dr̃ a furore liberatus: & asellis gratiam retulisse & inter astra
eos collocasse. Nõnulli ẽt dixerunt asino illi qui fuerit vectus: vocem huma
nã dedisse. Itaq; postea cum Priapo deo naturæ contẽdisse: & victum ab eo
interfectum. Pro quo Liberꝝ eius misertũ in sideribus annumerasse. Et vt sci
retur id pro deo nõ pro hoĩe timido (qa Iunonẽ fugerit) fecisse supra Can
crũ cõstruit: q deæ beneficio fuerit affixus astris. Dr̃ ẽt alia historia de asellis
vt ait Eratosthenes: quo tpe Iupiter bello gigantibus indicto: ad eos oppu
gnandos oẽs deos conuocauit: venisse Liberꝝ pr̃em: Vulcanũ: satyros: syle
nos asellis vectos: q cõ nõ longe ab hostibus abessent: dicunt aselli pertimu
isse: & ita pro se qsq; magnũ clamorẽ & inauditũ gigãtibus fecisse: vt oẽs ho
stes eoꝝ clamore in fugã se cõuerterẽt: & ita sint supati. Huius similis est hi/
storia de buccina Tritonis. Nam is quoq; fertur: cum conchã inuentam ex
cauasset secũ ad gigãtes tulisse: & ibi sonitũ quẽdã inauditũ p cõchã misisse.
Hostes aũt veritos ne quæ esset i manis fera ab aduersariis adducta: cũ esset
ille mugitus: fugę se mandasse: & ita victos in hostiũ ptãte peruenisse.

LEo. Hic dr̃ a Ioue constitutus: q oĩum feraꝝ princeps esse existimat.
Nõnulli ẽt hoc amplius dicunt q herculis prima fuerit hæc certa/
tio: & q eũ inermis interfecit. De eo & Pisandrus & complures alii
scripserunt: cuius simulacrũ pximũ est virgini. Sed aliæ .vii. stellæ ad caudã
leonis in triangulo collocatæ: quas crines beronices esse Conõ samius ma/
thematicus & Callimachus dicit. Cũ Ptolemæus beronicẽ Ptolemæi & Ari
stonis filiã sororẽ suã duxisset vxorẽ: & paucis post diebus Asiã oppugnatũ
profectus eẽt vouisse beronicẽ si victor Ptolemæus redisset: se detõsurã crinẽ
quo voto donatũ crinẽ i Veneris Arsinoes Cõfintidis posuisse tẽplo: eisq;
postero die nõ coparuisse: quod factũ cũ rex egre ferret Conõ mathemati/
cus (vt diximus) cupiens inire gratiã regis dixit crinẽ iter sidera videri collo/
catũ: & q̃sdã vacuas a figura septẽ stellas oñdit quas esse crinẽ fingeret. Hãc
beronicẽ nõnulli cũ Callimacho dixerũt equos alere & ad Olympia mitte
re cõsuetã. Alii dicũt hoc amplius Ptolemæũ beronicis pr̃em: multitudine
hostiũ pterritũ: fuga salutẽ petisse: filiã aũt sępe cõsuetã insiluisse in equũ: &
reliquã exercitus copiam constituisse: & cõplures hostium interfecisse: reli/
quos in fugã coniecisse: pro quo ẽt Callimachus eam magnanimam dixit.
Eratosthenes aũt dicit & virginibus lesbiis dotẽ quã cuiq; relictã a parente
nemo solueret iussisse reddi: & inter eos constituisse petitionem.

VIrgo. Hãc hesiodus Iouis: & Themidis filiã dicit. Aratus aũt Astræi
& Auroræ filiam existimat: q eodem tpe fuerit: cũ aurea sæcula ho/

minum:& eorum principē fuisse demonstrat:pp diligentiā: & æquitatē:iustitiā appellatā:neq illo tpe ab hoībus exteras nationes bello lacessitas esse: neq nauigio queq̄ vsum esse:sed agris colendis vitā agere consueuisse. Sed post eorum:qui sint nati minus officiosos:magis auaros cœpisse fieri. Quare minus iusticiam inter homines fuisse conuersatam. Deniq eam perueniisse vsq eo:dum diceretur. Heu heu genus hoīum natū. Itaq iam non potuisse pati amplius & ad sidera euolasse. Sed hāc alii Fortunā alii Cererē dixerunt & hoc magis non conuenit inter eos q caput eius nimium obscurum videt. Non nulli etiam erigonem Icari filiam dixerunt:de qua supradiximus. Alii autē Apollinis filiam ex Chrisostemi natam & infantē parthenon noīe dictam eamq q parua interierit ab Apolline inter sidera collocatam.

SCorpius. Hic pp magnitudinem membrorum in duo signa diuiditur quorum vnius effigiem nostri libram dixerūt. Sed oīno totum signum hac de causa statutum assignat:q Orion cū venaret:q in eo exercitatissimū se esse confideret dixisse:etiam Dianæ:& Latonæ: se omnia que ex terra oriunt interficere valere:quare terram permotā Scorpionē eduxisse: q eum interficere demonstrat. Iouē aūt vtriusq animū admiratum: scorpionem inter astra collocasse:vt spēs eius hoībus documento esset:ne quis eorum aliqua re sibi cōfideret. Dianam aūt pp studiū Orionis petisse a Ioue: vt idem illi beneficium daret petenti quod terræ vltro tribuisset. Itaq eum constitutum:vt cū Scorpion oriatur Orion occidat.

SAgittarius. Hūc cōplures centaurum esse dixerūt. Alii aūt hac de causa negauerunt:quod nemo centaurus sagittis sit vsus. Hic autē quęritur cur equinis cruribus sit deformatus:& caudā habeat vt satyri. Dicunt enim nōnulli hūc esse Crotum noīe Euphemes musarum nutricis filium vt ait Sosteus tragædiarum scriptor:eum domicilium in monte Helicone habuisse:& cum musis solitum delectari:nōnunq̄ etiam studio venationis exerceri. Itaq pro merita diligentia magnam laudem assecutum. Nam & cellerimū in siluis:& acutissimum in musis factum esse. Pro quo studio petisse musas ab Ioue vt in aliquo astrorum numero deformaretur. Itaq Iouē fecisse vt cum omnia illius artificia vno corpore vellet significare. Crura eius equina fecisse:q equo multum sit vsus & sagittas pro ingenio adiunxisse: vt ex his:& acumē:& celeritas esse videatur. Caudam satyricam in corpore fixisse:q non minus hic musæ:q̄libet satyris sit delectatus. Ante huius pedes stellæ sunt paucæ in rotundo deformatæ:quas coronē eius vt ludentis abiectam nonnulli dixerunt.

CApricornus. Huius effigies similis est Egipani: quem Iupiter: q cū eo erat nutritus cum eo esse voluit:vt capram nutricem de qua ante diximus. Hic etiam dicitur q cum Iupiter tyranas oppugnaret primus obiecisse hostibus timorem qui Paniscos appellatur vt ait Eratosthenes hac etiam de causa huius inferiorē partem piscis esse formationem

q muricibus idest maritimis cochiliis hostes sit iaculatus pro lapidū iacta-tione. Ægyptii aūt sacerdotes & nōnulli poetæ dicunt eum cū plures dii in Ægyptum cōuenissent: repēte venisse eodē Typhona acerrimū giganta & maxime deorum inimicū: quo timore permotos in aliam figurā se cōuertis-se. Mercuriū factum esse ibin apollinem aūt quæ Thraicia auis est grus dici-tur. Dianam elato simulatam: quibus de causis ægyptios ea genera violari non sinere demonstrant: q deorum imagines dicantur. Eodem tempore Pana dicunt in flumen se deiecisse: & posteriorem partem corporis effigiē piscis: alteram vero hirci fecisse: & ita a Typhone profugisse: cuius cogita-tum Iupitrem admiratum: effigiem eius inter sidera fixisse.

AQuarius. Hunc cōplures Ganymedem esse dixerūt: quem Iupiter p pulchritudinem corporis ereptum parentibus deorum ministrum fecisse existimatur. Itaq ostenditur vt aqua aliquo infundēs. Hege-sinax autem deucaliona dicit esse: q eo regnante tanta vis aquæ se de cælo profuderit vt cataclysmus factus esse diceretur. Eubolus autem Cecropem demonstrat esse: antiquitatem generis cōmemorans: & ostendens anteq̄ vi-num traditum sit hominibus; aqua in sacrificiis deorum vsos esse: & ante Cecropem regnasse q̄ vinum sit inuentum.

PIsces. Diogenites Erithræus ait quodam tempore Venerem cum cu-pidine filio in Syriam ad flumen Eufratem venisse: & eodem loco repē-te Typhona giganta: de quo supra diximus apparuisse. Venerem autem cū filio in flumen se proiecisse: & ibi figuram piscium forma mutasse quo facto periculo esse liberatos. Itaq postea syros q in his locis sunt proximi: desti-tuisse pisces esitare: q verēatur eos capere ne simili causa deorum præsidia impugnare videantur: aut eos ipsos captare. Erathostenes autem ex eo pi-sce natos homines dicit: de quo post dicemus.

CEtus. De hoc dicitur: q a Neptuno missus sit: vt andromedam in-terficeret: q̄ ante diximus. Sed a Perseo sit interfectus: propter im-manitatem corporis. & illius virtutem inter sidera collocatum.

ERidanus. Hunc alii Nilum: complures etiam oceanum esse dixerūt. Qui autem nilum volunt vocari: propter magnitudinem eius: & vti-litatem æquissimum esse demonstrant: præterea: q infra eum quædā stella sit: clarius cæteris lucens nomine Canopos appellata Canopos au-tem insula flumine aluitur Nilo.

LEpus. Hic dicitur Orionis canem fugere venantis. Nam cum vt opor-tebat: eum venatorem finxissent: voluere etiam hoc significare ali-qua de causa. Itaq leporem ad pedes eius fugientem finxerunt: quem non nulli a Mercurio constitutum dixerunt: eiq datum esse præter cætera gene-ra quadrupedum: vt alios pareret: alios haberet inuētre. Qui autem ab hac causa dissentiunt: negāt tam nobilem: & tam magnum venatorem: de quo & ante in Scorpionis signo diximus; oportere fingi leporem venari Cal-

limachum quoq accusari: q cum canis scriberet laudes eam leporum sangui/ne gaudere:& eos venari dixisset. Itaq Oriona cũ tauro decertantẽ fecerunt Leporis aũt hanc historiam memoriæ pdiderunt apud antiquos in insula lero nullũ leporem fuisse:sed ex eorum ciuitate adolescẽtiũ quẽdam studio generis inductũ:ab exteris finibus leporem fœminã pgnãtem attulisse:& ad eius ptũ di igẽtissime ministrasse. Itaq cum peperisset cõpluribus eius ciuitatis studiũ incidisse & ptim pcio ptim beneficio mercatos oẽs lepores alere cœpisse. Itaq nõ longo interuallo tantam multitudinẽ leporum pcreatam. vt tota insula ab his occupata diceretur: qbus cũ ab hoibus nil daretur: in feminas eorum impetu facto omnia comederunt. Quo facto incolæ calamitate affecti cum fame forẽt oppressi: cõmuni cõsilio totius ciuitatis vix deniq eos abegisse ex insula dicitur. Itaq leporis postea figuram in astris cõstituisse: vt homines meminissent nil esse tã exoptandum in vita: quin ex eo plus doloris: q̃ letitiæ capere posterius cogerentur.

ORion. Hũc hesiodus Neptuni filiũ dicit: ex euriale Minois filia natum: cõcessum aũt ei vt super fluctus curreret: & in terra: quẽadmodum Phyclo datũ dicitur: vt supra aristas curreret: nec eas infringeret. Aristonicus autem dicit quendam Erithrea fuisse thebis. Pindarus autẽ in insula Chio. hũc aũt cũ iouẽ: & Mercuriũ hospitio recepisset: petisse ab eis vt sibi aliquid liberorum nasceretur. Itaq quo facilius petitũ impetraret: bouẽ immolasse: & his pro epulis apposuisse: quod cũ fecisset: poposcisse. Iouẽ: & Mercurium: q corium de boue fuisset detractũ: & qd fecerant vrinæ in coriũ infudisse: & id: sub terra poni iussisse: ex quo postea natum puerum: quem Eratheus e facto Vriona nomine appellauit: sed vetustate & consuetudine factum est vt: Oriõ vocaretur. Hic dicitur Thebis Chiũ venisse & Oenopionis filiam Merope p vinũ cupiditatẽ incẽsus cõpressisse: p quo facto ab Oenopione excecatus: & de insula eiectus existimatur lenũ ad Vulcanum peruenisse: & ab eo quendam ducem Cedaliona noĩe accepisse quem collo ferens dicitur ad solem venisse: & ab eo sanatum: vt se vlcisceretur Chium reuertisse. Oenopiona aũt a ciuibus sub terra custoditũ esse: quẽ postq̃ se inuenire posse desperaret Orion in insulã cretã peruenisse: & ibi venari cœpisse cũ Diana & ei polliceri: q̃ supra diximus: & ita ad sidera peruenisse Nõnulli aũt aiũt Oriona cũ Oenopione ppe nimia cõiunctũ amicitia vixisse: & quod ei noluerit suũ studiũ inuenãdo pbare dianæ quoq pollicitũ quæ supradiximus: & ita interfectum. Alii dicunt cũ Callimacho cũ dianæ vim voluerit afferre ab ea sagittis esse confixum & ad sidera pp venandi cõsimile studiũ deformatum. Histrius dicit Oriona a Diana esse dilectum: & pene factũ vt ei nupsisse existimaretur. Quod apollo cũ egre ferret & sæpe eam obiurgans: hoc fecisse: natãtis Orionis lõge caput solum videret conspicatus: cõtendit cũ Diana eam non posse sagittã mittere ad id: quod nigrũ in mari videretur: q̃ cũ vellet in eo studio se maxime artificem dici sagitta missa caput Oriõis tra

iecit. Itaq cum fluctus interfectū ad littus adiecisse & se cū Diana pcussisse plurimū doleret:multis eius obitū prosecuta lachrymis inter sidera statuis se existimatur. Sed q post mortē eius Diana fecerit in eius historiis dicemus.

CAnis. Hic dicitur ab Ioue custos Europę appositus esse:& ad Minoa peruenisse. Quem Prochris Cephali vxor laborantē dicitur sanasse & pro eo beneficio canē munere accepisse:q illa studiosa fuerit venationis:& q cani fuerat datum ne vlla fera preterire eum posset: post eius obitum canis ad Cephalum peruenit:quod Prochris eius fuerat vxor quem ille ducens secum Thebas peruenit vbi erat vulpes cui datum dicebatur omnes canes effugere posse. Itaq cū in vnū peruenissent. Iupiter nescius quod faceret (vt Histrius ait) vtrūq in lapidē conuertit. Nōnulli hunc canē Orionis esse dixerunt:& quod studiosius fuerit venandi cū eo cane quoq inter sidera collocatū. Alii āt Icari canē esse dixerūt:de quo ante diximus:quæ multas ꝓposita suos hñt auctores:sed canis hēt in lingua stellā vnā:q ipsa canis appellatur. In capite aūt alteram:quā ipsis suo nomine statuisse existimatur: & syrion appellasse p flāmæ candorē:q eiusmodi sit: vt pter cæteras lucem videat. Itaq quo magis ea cognosceret syriona appellasse.

PRochion. Hic ante maiorē canē exoriri videtur sed a nōnullis orionis esse existimatur. Hac etiā de cā Prochionē appellatum:sed iisdē omnibus historiis:quibus superior canis annumeratur.

ARgo. Hāc nōnulli pp celeritatem argo dixerūt græce appellatam. Alii q Argus eius fuerit inuentor. Hanc aūt primā in mari fuisse cōplures dixerunt:& hac re maxime stellis esse figuratam. Hanc nauim factam Pindarus ait in Magnesia oppido:cui Demetria nomē ēst. Callimachus aūt in iisdem finibus ad Apollinis Actii tēplū:quod Argo nautæ proficiscētes statuisse existimant in eo loco:q Pagase vocat ideo:q nauis Argo ibi primum compacta dicitur:quod est Grece Pagase Homerus hunc eundem locum in Thessaliæ finibus esse demonstrat. Eschylus āt:& nōnulli aūt a Minerua quandā materiā loquentē eodē esse cōiunctā:sed huius non tota effigies iter astra videtur:diuisa enim est a puppi vsq ad malum significās: ne homines nauibus fractis pertimescerent.

CEntaurus. Hic dr noīe Chyron Saturni:& Phylire filius esse:q non mō cæteros centauros:sed hoīes quoq iusticia dicitur supasse. Esculapiū:& Achillē nutrisse existimatur:pietate igit:& diligētia effecit: vt inter astra numerarēt. Apud hunc Hercules cū diuerteretur:& simul cum Chirone sedens sagittas consideraret:fertur vna eoꝝ decidisse supra pedem Chironis:& ita eū interfecisse. Alii aūt dicunt cētaurum miratū q tam breuibus sagittis:tā magna corpora centauroꝝ interfecerit ipsum contendere arcum conatum. Itaq ex eius manu sagittā prolapsam in pedē eius incidisse: pro qua re Iupiter eius misertus inter sidera eum constituit cum hostia; quam supra aram tenens imolare videtur. Hunc alii Phonon

esse centaurum dixerunt: eumque aspicio præter cæteros plurimum valere.
Itaque ad aram cum hostia venire Iouis voluntate figuratur.

ARa in hac primum dii existimantur sacra & coniurationem fecisse cum Tytanas oppugnare conarentur: eam autem cyclopas fecisse: ab ea consuetudine homines dicuntur instituisse sibi: vt cum aliquã rem efficere cogitarent: prius sacrificarent q̃ agere cœpissent.

HYdra in qua Coruus insidere: & crater positus existimatur: de qua hanc habemus memoriæ proditam causam Coruus Appollinis tutela vsus eo sacrificante missus a fonte aquã puram petitũ: vidit arbores complures ficorũ imaturas: eas expectans dũ maturescerẽt: in arbore quadam eaꝝ cõsedit. Itaque post aliquot dies coctis ficubus: & a coruo pluribus earũ comesis: expectans Apollo coruum vidit cum cratere pleno volare festinantem pro quo admisso eius dicitur: quod diu moratus sit Apollinẽ qui coatus mora corui. alia aqua est vsus: hac ignominia eũ affecisse: vt q̃diu ficus conquoquerentur coruus bibere non posset: ideo quod guttur haberat pertusum illis diebus: Itaque cũ vellet significare sitim corui: inter sidera constituit crateram: & supposuit hydram quæ coruum sitientem moraretur. Videtur enim rostro caudam eius extremã verberare: vt tanq̃ nõ sinat se ad craterã trãsire. Histrius autẽ: & complures dixerunt. Coronida Phlegiæ filiam fuisse: hanc aũt ex apolline æsculapium procreasse. Sed postea Scyn Calci filium cũ ea cõcubuisse: quod cum videret coruus apollini nunciasse: qui cum fuerit antea candidus pro incõmodo nũcio eum nigrum fecisse & Scyn sagittis cõfixisse. De Cratera autem hanc historiam Philarchus scribit In Chersonense: quæ cõfinis est Troiæ vbi Prothesilai sepulchrum statutũ complures dixerunt vrbs Flagusa nomine dicitur: in qua Demiphon quidam cũ regnaret: incidit eorũ finibus repentina vastitas: & ciuium internitio miranda: quare Demiphonta permotum ferũt misisse ad apollinis oraculum: remedium querens vastitatis: respõso aũt dato: vt quotãnis vna de nobilium genere virgo diis penatibus eoꝝ imolaret Demiphon autẽ omnium filias præter suas forte ductas interficiebat: vsque dum cuidam ciuium loco nobilissimo eoꝝ nato: perdoluit inceptum Demiphõtis: q negare cœpit de sua filia se passurum sortiri: nisi eodem regis filiæ cõiectæ essent: quo facto rex permotus: illius filiam sine sorte ductam interfecit: quod Matusius nomine virginis pater instanti tempore simulauit se patriæ causa non ferre egre factum: potuisset enim postea sorte ducta nihilominus interficere: quod paulatim dies regi in obliuionẽ perduxit. Itaque cum se prope amicissimum regi pater virginis ostendisset: solemne sacrificium se habere dixit: eumque: & filias eius ad id conficiendum inuitauit: qui nihil aliter futurum suspicatus: filias ante misit vt ipse occupatus in re ciuili postea veniret quod cum exoptanti Matusio accidisset filias eius interfecit. & sanguinem earũ cum vino in cratere mixtum aduenienti regi pro potione dari iuss

fit: qui cum filias desideraret: & quid his factum esset rescisset Matusium cū cratere in mari proiici iussit: quo facto mare quo ille proiectus est memoriæ causa Matusium vocatum: portus autem adhuc crater dicitur: quem antiqui astrologi stellis desormauerunt: vt homines meminissent: malefici um neminem temere lucrari posse: neq̄ obliuionem inimicitiarum fieri solere. Nonnulli cum Eratosthene dicunt: eum cratera esse quo Icarus sit vsus cum hominibus ostenderet vinum. Alii autem doliū esse quo mars ab otho & Ephyalte sit coniectus.

Piscis qui Notius appellatur: hic videtur ore aquam excipere a signo aquario: qui laborantē quondā Isin seruasse existimatur: pro quo beneficio simulachrū piscis: & eius filiorum: de quibus ante diximus inter astra constituit. Itaq̄ syri complures pisces non esitant: & eorum simulachra aurata pro diis penatibus colunt. De hoc & Hesyas scribit.

Reliquum est nobis de stellis quinq̄ quas complures vt erraticas: ita planetas græci vagos dixerūt. Vna quæq̄ est Iouis nomine Phaetō quem Eraclides ponticus ait quo tempore Prometheus homines finxerit hunc pulchritudine corporis reliquis præstantem fecisse: cumq̄ supprimere cogitaret: vt certum redderet cupidinem Ioui nunciasse: quo facto missum Mercurium ad Phaetonta persuasisse vt ad Iouē veniret: & immortalis fieret. Itaq̄ eum inter astra collocatum: Secunda stella dicitur solis: quā alii Saturni dixerūt. Hanc Eratosthenes a solis filio Phaetonta appellatam dicit: de quo plures scripserunt: vt patris inscienter curru vectus incenderit terras quo facto ab Ioue fulmine percussum in Eridanum deiecerit a Sole inter sidera sit perlatus. Tertia est stella Martis quam alii Herculis dixerunt Veneris sequēs stellam. Hac Eratosthenes ait de causa: q̄ Vulcanus cū vxorem venerem duxisset: & propter eius obseruantiam Marti copia non fieret vt nihil aliud assequi videretur nisi sua stella Veneris sidus persequi a Venere impetrauit. Itaq̄ cum vehementer: eum amore incenderet significans e facto stellam Hyperiona appellauit. Quarta stella est Veneris Lucifer nomine: quam nonnulli Iunonis esse dixerunt. Hunc eundem Hesperum appellari multis traditum est historiis. Hic autem omnium siderum maximus esse videtur. Nonnulli autem hunc Auroræ: & Cephali filium esse dixerunt pulchritudine multis præstantem: ex quare etiam cū venere dicitur certasse vt etiam Eratosthenes dicit: eum hac de causa veneris appellari: exoriente sole: & occidente videri: quare vt ante diximus iure hunc & luciferum: & hesperum nominatum. Quinta stella est Mercurii nomine Stilbon: sed hæc ē breuis & clara: Hæc autem Mercurio data existimatur: q̄ primus menses instituerit: & præuiderit siderum cursus. Euheremus autem primam ait Venerem astra constituisse: & Mercurio demonstrasse.

PRęterea ostenditur circulus quidam in sideribus candidō colore: quem Lacteum esse nonnulli dixerunt Eratosthenes autem Mercurio dicit infanti puero insciam Iunonem dedisse lac; sed postquā rescierit eum Maiæ filium esse reiecisse eū a se. Ita lactis profusi splē dorem inter sidera apparere. Alii dixerunt dormienti Iunoni Herculem suppositum & experrectam ei quod supra diximus fecisse. Alii aūt Herculē propter nimiam auiditatem multitudinem lactis appetisse: neq; in ore continere potuisse: ꝙ ex ore eius profusum circulum signasse. Alii dicunt quo tē pore Ops Saturno lapidem pro partu attulit: iussisse ei lac præbere: que cū pressisset mammam profuso lacte circulum deformatum: quē supra demō strauimus. Nos aūt omniū corpoꝝ deformationem dicere instituimus.

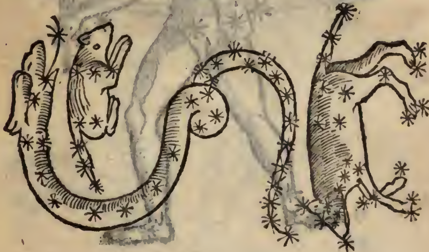
Clarissimi viri Hyginii descriptionem formarum cælestium.
Astronomicon.

Gitur incipiens a polo Boreo protinus dicere: quo vtraq; arctui nixæ uehuntur arctico circulo clasæ: & ita collocata: vt alterius vna quæq; earũ resupinata caput: alterius tegere videatur: ita tamen vt caput eius. quæ superior fuerit. ad caudam inferioris contendat. Harum maior in extremo circulo pedes habet fixos. Præterea habet in capite stellas septem: omnes obscuras. In vtrisq; auribus binas. In humero claram vnam. in pede de posterioribus nouissimo duas. in summo interscapilio vnam. in crure de posterioribus primo vnam. In pede priore duas. in cauda ipsa tris. ita totius sideris stellæ sunt omnino. xxi. Minor autem habet in stationis vno quoq; loco stellas singulas clare lucentes & super caudam tris: omnino septem: sed in prioribus caudæ stellis vna a qua polus appellatur: vt Erachones dicit: per quem locum ipse mundus existimatur versari. Reliquæ autem duæ. χορευται dicuntur: q; circum polum versantur.

Raco inter duas arctos collocatus videtur corporis sinu facto arcton minorem ita concludere: vt pene pedes eius tangere videatur: cauda autem flexa caput maioris attingere: suo capite tanquam reducto: circulum arcticum attingens: corpus vt in sphæram complicati. & si quis diligentius attenderit: videre poterit caput draconis ad maioris vrsæ regionem caudæ collocari. Hic habet in vtroq; tempore stellas singulas: in oculis singulas. in mento vnam: & toto corpore reliquo passim claras decem: ita vt omnino sit stellarũ. xxx.

Rctophilax. Huius manum sinistram circulus arcticus includit: ita vt neq; occidere: neq; exoriri videatur. Ipse enim positus ad arcti/co circulo ad æstiuum definitur inclinatus in longitudinem: dex/tro pede æstiuo circulo nixus: huius humero: & pectus a reliquo corpore di/uidit circulus: qui per vtrosq; polos transiens tangit arietem: & chelas: hic quidem cum Thauro: & Geminis: & Cancro: & Leone occidit: ideo sero oc/cidere dicitur: q magis erectus a pedibus peruenit ad terram. At exoriens ci/tius: q̄ chelæ videtur: Habet autē in sinistra manu stellas: quatuor: quæ nū q̄ occidere videntur. In capite stellam vnam. In vtroq; humero singulas. In vtraq; māma singulas: sed clariorem dextram: & sub ea alteram obscurā: & in cubito dextro claram vnam. In zona vnam clarius cæteris lucētem. Hæc stella arcturus appellat i vtrisq; pedibus singulas: quæ oīno sunt. 22.

CORONAM humero finistro prope contingere arcto philax videtur quæ ante engonasin dextri pedis calce coniungit: hæc Cancro & Leone exoriente occidere: cum Scorpione exoriri pspicitur. Habet autẽ stellas octo: rotundo dispositas: sed ex his tres clarius cæteris lucẽtes.

Corona

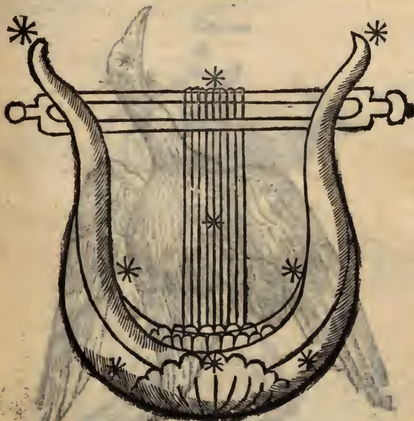
ENgonasin. Hic positus inter duos circulos arcticum: & æstiuũ vtrisq; pedibus. & dextro: genu: quem ante diximus: arcticum circulum : su it. Ita tamen vt dextro pede prioribus digitis circulum terminet: si nistro autem toto caput draconis opprimere conetur. Humeris autem ve/ lut sustinens circulum æstiuum: & manu dextra proiecta tangens. Leua au tem e regione ad sinistrum genu porrigens æquali interuallo circuli æstiui/ & genu sinistri. Hic occidens capite prius q̃ reliquo corpore deuenit ad ter ram: qui cum totus occidit: vt pẽdere pedibus ex arctico circulo videatur. Exoriens ante pedibus q̃ reliquis membris. Habet autem in capite stellam vnam. In sinistro brachio vnam. in vtroq; humero singulas clare lucẽtes. in mauu sinistra vnam; in dextro cubito vnam. in vtroq; latere singulas: sed clariorem in sinistro. in dextro femore duas. in genu vnam. in poplite vnam. in crure duas. in pede vnam: quæ dicitur clara. in sinistra manu qua tuor: quas pellem leonis nonnulli esse dixerunt. ita sunt omnino. xxix.

Hercules

LYra. Hęc posita est cōtra regionem eius loci: qui est inter genu & manum sinistram eiusq; qui engonasin vocatur cuius ipsa testudo spectat ad arcticum circulum. Summum aūt eni cacumen ad polum noti/um contendere videtur. Hæc lyra virgine exoriente occidere videtur: & cū sagittario exoriri perspicitur. Habet autem in ipsis testudinis lateribus singulis stellas: in summis cacuminibus totum quæ in testudine vt bra/chia sunt conïecta singulas. In mediis iisdem quas humeros. Eratosthenes fiugit: singulas. In scapulis ipsius testudinis duas. in ima lyræ: quæ vt basis totius videtur vnam. Et ita omniuo sunt. ix.

Lira

OLor. Huius vna ala est ad circunductionẽ huius circuli: qui arcti/cos vocatur: contingens extremum pedem sinistrum eius: qui en/gonasin vocatur. Sinistram autem habet alam paululum extra circulum æstiuum pene coniungens pedibus pegasi: æstiuus autem circulus rostrum eius a reliquo corpore diuidit. Cauda iungitur extrema cum capi/te cephei. Hic cum Virgine & chelis occidens: prius capite q̃ reliqui membris deuenit ad terram: exoritur autem cum Capricorno. Hic habet in ca/pite stellam clare lucentem vnam. In collo alteram pari fulgore. In vtrisq; pennis quinas: Supra caudam vnam. Omnino habet stellas.

Cygnus

CEpheus a tergo minoris arcti constitutus includitur arctico circulo a pedibus ad pectus: vt præter humeros & caput eius nihil occidere videatur: nec lõge abest a flexu draconis quem capite primum efficere videtur. Cepheus autem manibus vtrisq; protectis figuratur: tanto dissidet interuallo a pedibus arcti minoris. quantum spacium inter pedes cephei videtur. Huius caput Scorpione exorto occidere: cum Sagittario exoriri videtur. Hic autem habet in capite stellas duas. in manu dextera vnã. In cubito obscuram vnam. in sinistra manu & in humero singulas. in dextero humero vnam. in zona quæ medium eius diuidit corpus: tres stellæ claræ videntur. in latere dextro obscuram vnã. in sinistro genu duas in vtrisq; pedibus singulæ. Supra pedes stellæ. 4. Hic totus oino stellarum numero. xi.

Cepheus

CAssiopæia sedens,in siliquastro collocata est:cuius sedilis:& ipsius
cassiopæiæ pedes positi in ipsa circunductione circuli:qui arcticos
vocatur: effigies autem corporis ad æstiuum circulũ peruenit: quã
capite & dextera manu tangit.Hanc prope mediam diuidit circulus:is lacte
us appellatur proxime cephei signum collocatum.Hæc occidens cum scor
pione capite: cum sedili resupino ferri perspicitur. Exoriri autem cum sagit/
tario. Huius in capite stella ostenditur yna. in vtroq humero vna . In ma/
mamilla dextra clara vna. In lumbis magna vna. in sinistro femore duas.
in genu vna. in pede ipsius dextro vna. in quadrato quo sella deformatur
vna: in vtrisq singulæ claris cæteris lucẽtes.Hæc igit est oino stellarum. xiii.

Cassiopeia

Ndromeda prope Cassiopæ iam supra caput Persei breui interual/lo dissidente perspicitur collocata: manibus diuersis vincta: vt an/tiquis historiis est traditum: cuius caput equi Pegasi ventri coniun/gitur. Eadem enim stella vt vmbilicus Pegasi & Andromedæ caput appel/latur. Huius medium pectus: & manum sinistram circulus æstiuus diuidit. Occidit autem cum pisce de duobus secũdo: quem Andromedę subiectum brachio supra diximus. Exoriente Libra: & Scorpione capite priusq̃ reliquo corpore peruenit ad terram. Exoritur autem cum Piscibus: & Ariete. Hæc vt supra diximus habet in capite stellam clare lucentem vnam. In vtroq; hu/mero .i. In cubito dextro .i. In ipsa manu .i. In sinistro cubito: vel in brachio vnam. In manu alterã. In zona tres. Sup zonã quatuor. In vtroq; gnu vnã. In pedibus autẽ binas. Ita omnino est stellatum numerus .xxiii.

Andromeda.

Perseus. Huius sinistrum crus & humerũ leuũ: circulus ęstiuus a reliquo corpe diuidit. Ipse manu dextra arcticũ circulũ tangit: dextro pede caput aurigę pmere velut currens videt. Idē occidens Sagittario: & Capricorno exorto inclinat ad caput versus: cum ariete: & Tauro rect⁹ exorit. Habet autē in vtroq humero stellā vnā. In manu dextra clare lucentē vnā: qua falcem tenere dicit; quo telo Gorgonā interfecit. In sinistra alterā q̃ caput gorgonis tenere existimat. Habet ptērea in ventre stellam vnā. In lumbis alterā in dextro femore vnā. Ad genu in tibia vnam. In pede vnam obscuram. In sinistro femore vnam. In genu alteram. in tibia duas. in. sinistra manu quod Gorgonis caput vocatur stellas quattuor: omnino est stellarum numerus. xxvi. Caput eius & falx sine siderib⁹ apparet. Hũc aratus cũ diceret inter sidera cyconis me nō figuratũ: acceperunt cōplurens cum puluerulētum diceret quod minime eueniit posse iter sidera etiā puluerulentum accipere. Quod si esset: dignior erat Orion cui idē ascriberet. Primũq affidue est venatus & semper in terra fuit. Deniq adhuc inter sidera uenari videt. Perseus autē qui assidue volabat: nō pōt puluerem habere. Quid igit est cũ vellet Aratus eũ currentem obscure significare: vsus æthiolog consuetudine Aeconis menō dixit: æthioli. n. cum volunt aliquē decurrere significare ceconisse dicunt id. Quod aratus voluit demonstrare: non vt illũ volantem assidue puluerulentum dicat. Quod a multis perperam est intellectum.

Perseus

Enio chus autem circulo æstiuo gænuum fine præterea humero sini stro vsq; ad zonam diuiditur ab eo: quem supra Lacteum orbem di ximus. Huius dexter pes Tauri cornu sinistro stella coniungitur: id est vna manu vt lora tenens figuratur. Cuius in hūero sinistro capra. In ma nu autem duo hædi stellis formati dicuntur. Totus autem pedib⁹ Persei sub iectus: caput habens contra Vrsæ maioris aspectum. Hic occidere Sagitta rii: & Capricorni exortu videtur. Exoriri autem Ophiulco & Engonasi occi dente. Habet præterea stellam vnam in capite. In vtroq; humero vnam sed in sinistro clariorem quæ vocatur capra. In vtroq; cubito vnam. In manu duas: quæ hædi appellantur stellis prope occidentibus formati. Ita omni no sunt numero .xiiii. 170

Auriga

OPhiulcus inclinatus a capite: vt qui resupinari videtur manibus anguem tenere figuratus est. Huius autem humeri ab æstiuo circulo diuiduntur a reliquo corpore. Ipse genuum fine ab æquinoctiali terminatur circulo. Pede sinistro primens oculos; dextro autem testudini Scorpioni innixus. Anguis autem qui ab eo tenetur prope extremo ore coronã contingens medium precingit Ophiulcum: & cauda breuiore quã superiore corpore qua manus sinistra ipsius signi figuratur: ita tamen vt extrema cauda circulum æquinoctialem cum aquilę cauda iungat. Occidens autem exortu geminorum Cancri: & Leonis peruenit ad terram. Exoriens autem cum Scorpione & sagittario apparet. Hic habet in capite stellam vnam. In vtroq humero singulas: in sinistra manu tres. In dextra manu quattuor. In lumbis duas. In vtroq genu singulas. In dextro crure vnam: in vtroq pede singulas: sed clariorem in dextro: itaq est omnino stellarum numerus .xxiiii. Anguis autem habet in summo capite stellas duas. Sub capite tres vno loco omnes. Ad manum ipsius Ophiulci sinistram duas. Sed quæ maxime ad corpus eius accedit clariorem. Et in dorso anguis ad ipsam corporis coniunctionem quinq. Et in prima curuatura caudæ quatuor. In secunda caput versus habet stellas sex. Ita est oĩno stellarũ numerus .xviii.

Serpentarius.

71

S Agitta inter duos circulos æstiuum & æquinoctialem signo Aquilæ super posita diuiditur ab eo circulo: qui vtroq; polo subiectus ad Cancrum: & Capricornum peruenit. Huius cacumen ad equi pedum regionem spectat. Altera pars ad humeros Ophiulci tendit. Hæc occidit Virginis ortu. Oritur autē cū Scorpione. Habet omnino stellas quinq; quarum vna in principio materiæ: altera in medio: duæ reliquæ in eo loco quo ferrum solet affigi: diuerse videntur.

Sagitta.

AQuila ala dextra non multum extra circulum æquinoctialem proui-
te: sinistra autem non longe a capite Ophiulci figurata videtur: Præte
rea rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus quē supra diximus a Cá-
cro ad Capricornum peruenire: Media autem finitur ab eo: quem supra la-
ctetum orbem demonstrauimus esse. Hæc exorto leone occidit. Exoritur au-
tem cum Capricorno habens in capite stellam vnam. In vtraq; penna vnā.
In cauda vnam. Itaq; omnino sunt. viiii.

Aquila

Delphin non longe ab Aquilę signo figuratur: in curuatione caudę nouissimæ æquinoctialis circuli circunductione tangit: capite prope cōtingens equi pegasi rostrum. Hic exoritur cū Sagittarii posteriore parte. Occidit autem cum Virgo exorta est a capite. Habet autem in capite stellas duas. Supra caput ad verticem duas alias. Ad ea quæ in ventre velut penne videtur habet stellas tres. In scapulis vnam. In cauda duas. Itaq omnino sūt stellæ numero decem.

Delphin.

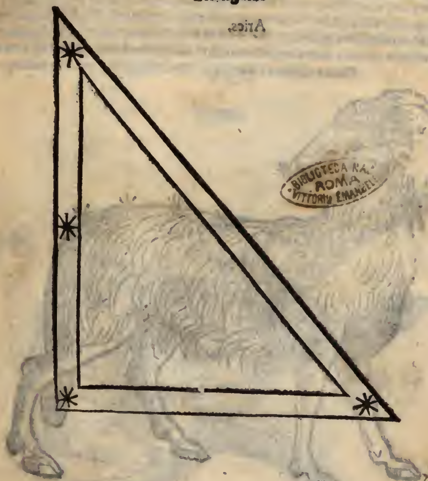
EQuus arctium circulum spectans pedibus æstiuo orbe niti: extre/ mo ore caput delphini tangere videtur: Aquarii manu dextrã ceruici sua coniungens: & vtrisq piscibus clausus quos in.xii.signis po/ stea demonstrabimus. Huius in stellis corpus apparet vsq ad vmbilicum de formatum. Qui occidit cum Pisce de duobus primo: qui supra tergum eius est fixus. Exoritur cum Aquario toto: & Pisce: cũ quo occidit: & manu aquarii dextra. Hic habet in rostro stellas duas obscuras. In capite vnam. In maxilla vnam. In vtrisq auribus singulas. In ceruicibus quatuor obscuras: sed maxime lucet quæ capiti proxima apparet. In humero claram vnam. In pectore vnam. In scapilio vnam. In vmbilico nouissimum vnam: quæ Andromedæ vocatur. In genibus vtrisq singulas. In vtrisq poplitibus singulas. Ita sunt omnino numero.xx.

Equus.

Deltoton autem vt in triangulum deformatur: æquis quodammodo lateribus duobus: vno breuiore sed ppe æquali reliquis. Inter æstiuū & æquinoctialem circulum supra caput Arietis: non longe ab Andromedæ dextro crure: & Persei manu sinistra collocatum. Cum Ariete tota occidens. Exoriens autem cum eiusdem dimidia priore parte. Habet autem stellam: in vnoquoq; angulo & vna in medio basis.

Triangulus

Nunc protinus duodecim signorum figurationem dicemus. Quorum est princeps Aries in æquinoctiali circulo consistens: caput ad exortum hñs euersũ. Occidẽs a primis pedibus: & exoriẽs: caput infra triangulum quod supra diximus tenens collocatum: pedibus prope cõtingens caput Pistricis. Habet autem ĩ capite stellam vnã. In cornibus tres. In ceruice tres. In pede proprie de primis vnam. Interscapilio quattuor. In cauda vnam: sub venere vnam. In lumbis tres. In pede posteriori vnã. Quę sunt omnino numero. xviii.

Aries.

TAurus ad exortum signorum dimidia parte collocatus: vt incipere genu ac defigere ad terram videtur. Caput eodem habens attentũ. Genua eius reliquo corpore diuidit circulus æquinoctialis cornu sinistro: vt supra diximus coniungitur cum sinistro pede eius: qui Autiga appellatur. Inter huius finitionem corporis: & Arietis caudam stellæ sunt: quas Vergilias nostri Græci autem Pleidas appellauerunt. Hic auersus occidit: & exoritur. Habet in cornibus singulas stellas: sed in sinistro clariorem. Vtriusq; oculis singulas: In fronte media vna. Ex quibus locis cornua nascuntur singulas. quæ septem stellæ haydes noncupantur. Et si nonnulli quas duas diximus nouissimas stellas negauerint esse: vt omnino hyades sint quinq;. Præterea in sinistro genu priore habet stellam vnam. Et super vngulam vnã. In dextro genu vnam: & ilerscapilio tres: nouissima earum cæteris clariorem. In pectore vnam. Quæ sunt omnino præter vergilias. xxxiii.

Taurus.

Gemini ab Aurigæ parte dextra supra Orionem collocati videntur: ita tamen: vt orion inter Taurum & geminos sit constitutus: capita eorum diuiduntur a reliquo corpore circulo eo: qui æstiuum diffinire supra est dictus. Ita vt complexa corpora inter se tenentes. Occidant directi a pedibus. Exoriũtur autem inclinati: vt iacẽtes. Sed is: qui Cancro est proximus: habet in capite stellam vnam claram. In vtrisque humeris singulas claras. In dextro cubito vnam. In genibus vtrisqꝫ singulas. In pedibus vtrisqꝫ singulas. Alter autem in capite vnam. In sinistro humero vnam. In dextro alteram. In vtrisqꝫ manibus singulas. i dextro genu vnã in sinistro genu alteram, in pedibus vtrisqꝫ singulas &c. infra sinistrum pedem vnam quæ tropus appellatur: & sunt. xviii.

Gemini

CAncer. Hunc medium diuidit circulus aſtiuus ad Leonis exortus ſpectantem: paululum ſupra caput hydre collocatum. Occidentē: & exorientem poſteriore corporis parte. Hic autem habet in ipſa teſta ſtellas duas: quæ aſini vocantur: de quibus ante diximus. In pedibus dextris ſingulas obſcuras. In ſiniſtro pede primo duas. In ſecundo duas obſcuras. In tertio vnam. In quarto primo vnam obſcuram. In ore vnam. In ea que chela dexterior dicitur tres ſimiles: non grandes. In ſiniſtra ſimiles duas. Et ita eſt omnino ſtellarum numerus. ix.

Cancer

LEo spectans ad occasum supra corpus hydræ a capite: qua Cancer instat: vsq; ad mediam partem eius constitutus medius estiuo circulo diuiditur: vt sub ipso orbe priores pedes habeat collocatos. Occidens a capite: & exoriens: Hic habet in capite stellas tres. In ceruicib⁹ duas in pectore vnam. Interscapilio tres. In media cauda vnam. In extrema alteram magnam. Sub pectore duas. In pede priore vnam claram. In ventre claram vnam. Et infra alteram magnam vnam. In lumbis vnam. In posteriore genu vnam. In pede posteriore claram vnam. Et ita est omnino numerus stellarum. xxvii.

Leo

VIrgó infra pedes Boetis collocata: capite posteriorem partem Leonis: dextra manu circulum æstiualem tangit: ac inferiorem partem corporis: supra Coruum: & Hydræ caudam habere perspicitur. Occidens capite priusq̃ reliquis membris. Huius in capite est stella vna obscura. In vtrisq; humeris singulę. In vtrisq; pennis binæ: quarum vna stella quæ est in dextra penna ad humerum defixa prorrigot vocatur. Præterea habet in utrisq; manibus singulas stellas: quarum vna: quæ est in dextra manu: maior: & clarior conspicitur. In veste autem habet passim dispositas stellas septem. In vtrisq; pedibus singulas. Omnino stellarum numerus. xxvi.

Virgo

SCorpii prior pars quæ Chele dicitur ita premitur ab æquinoctiali circulo: vt eum sustinere videatur. Ipse autem pedibus ophiulci de quo supra diximus subditus extrema cauda circulum hyemalem cō tingere videtur. Neq; longe est ab eo: quod pro hostia Centaurus ferre prospicitur. Occidit autem inclinato capite: exoritur erectus a chelis. Hic habet stellas in his quę chele dicuntur in vnaquaq; earum binas: ex quibus primę sunt clariores. Præterea habet in fronte stellas tres: quarum media est clarissima: interscapilio tres. In ventre duas; In cauda quinq;. In acumine ipso quo percutere existimatur duas. Omnino stellarum .xxiiii.

Scorpius

Sagittarius autem ſpectans ad occaſum: Centauri corpore figurat' velut mittere ſagittas: incipiens a pedibus uſq ad humeros. In hyemali circulo collocatus ita: vt caput eius ſolum extra eum circulum: quem ſupra dixim⁹ apparere videatur: cuius arcus lacteo circulo medius diuiditur: ante pedes eius eſt quædam corona ſtellis effecta: de qua prius diximus. Hic preceps occidit. Exoritur directus. Habet autem ĩ capite ſtellas duas. In arcu duas. In ſagitta vnam. In dextro cubito vnam. In manu priori vnam. In ventre vnam. Interſcapilio duas. In cauda vnam. In priori genu vnam. In pede vnam. in inferiori genu vnam. in pollice vnam. Omnino q̃ eſt ſtellarum quindecim. Corona autem Centauri eſt ſtellarum. xxxi.

Sagittárius

CApricornus ad occasum spectans:& totus in zodiaco circulo de/formatᵒ: cauda: & toto corpore medius diuiditur ab hyemali cir/culo: suppositus. Aquarii manui sinistræ: occidit autem preceps: exoritur autem directus. Sed habet stellam i naso vnam. Infra ceruicē vnā. In pectore duas. In priore pede vnam. In priore eodem alteram. Interscapilio habet stellas septem. In ventre septem. In cauda duas. Et est omnino stellarum. xxviii.

Capricornus.

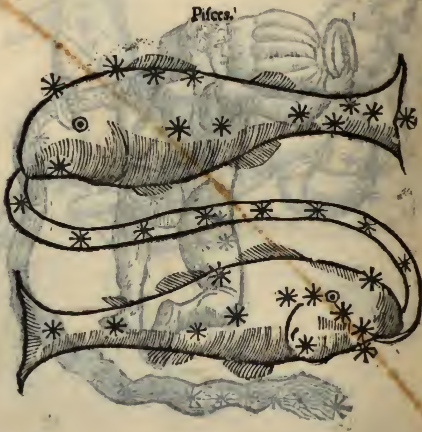

AQuarius habet pedes in hyemali circulo fixos: manum autem sini∕ſtram vſq; ad Capricorni porrigens tergum dextram iubæ pegaſi prope contingens: ſpectat ad exortũ: qui cum ita ſit figuratus: ne∕ceſſe eſt eum corpore prope reſupinato videri. Effuſio aquæ peruenit ad eũ piſcem qui ſolitarius figuratur: de quo poſterius dicemus. Sed Aquarius & occidit: & exoritur capite priuſquã reliquis mẽbris. Hic habet in capite ſtel∕las duas obſcuras. In vtriſq; humeris ſingulas magnas. In ſiniſtro cubito vnam grandem. In manu priori vnam. In vtriſq; mammis ſingulas obſcu∕ras. In lumbo interiore vnam. In vtriſque genibus ſingulas. In dextro cru∕re vnam. In vtriſque pedibus ſingulas. Omniuo eſt ſtellarũ quatuordecim. Effuſio aquæ cum Aquario ipſo eſt ſtellarum. xlii. Sed in his omnibus pri∕ma: & nouiſſima clara.

Aquarius.

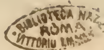

PIsces. Horum alter Notus: alter Boreus appellatur. ideoq; q vnus eorum: qui Boreus dicitur inter æquinoctialem & æstiuum circulû sub Andromedæ brachio collocatus: & arcticum polum spectans constituit: alter autem est in zodiaco circulo extremo sub scapulis equi: non longe ab æquinoctiali circulo collocatus spectans ad occasum. Hi pisces quibusdam stellis vt lineola ab arietis pede primo coniunguntur: quorum inferior ante occidere: & exoriri videtur. Habet autem stellas. xxxiii. Et Boreus omnino duodecim. Coniunctio eorum habet ad aquilonem spectans stellas tres: ad alteram partem tres. Ad exortum tres. in cõmissura tres: omnino duodecim. Horum coniunctionem: quæ a pede arietis primo notatur aratus græce. Cicero nodum cœlestem dicit: qui vtrunq; volunt significare: eum nodum non solum piscium: sed etiam totius sphæræ esse: quo enim loco est circulus ab arietis pede Mesembrinos dicitur: qui meridẽ significat: & quo loco is circulus. Mesembrinos coniungitur: & transit æquinoctialẽ circulû in ipsa coniunctione circulorum nodus pisciû significat: quia eû non modo nodum piscium sed etiã cœlestiû nodum appellauerût.

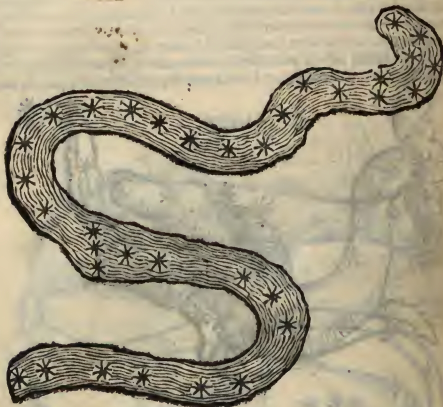
PIſtrix a media cauda diuiditur ab hyemali circulo ſpectans ad exortũ: roſtro prope poſteriorem arietis pedem iungens: huius priorem partem corporis: quæ ſpectat ad exortum prope alluere flumen. Eridani videtur. Hæc cadit exorto Cancro: & Leone: exoritur autem cum Centauro & Geminis: ſed habet in extrema cauda ſtellas duas obſcuras. Ab eo loco vſq ad reliq corporis curuaturam quinq. Sub ventre ſex. Omnino ſunt. xxii.

Cetus

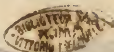
ERidanus a sinistro pede profectus Orionis: & perueniens vsq; ad pistricem: rursus diffunditur vsq; ad leporis pedes: & protinus ad Antarcticum tendit circulum. Huius figurationem circulus hyemalis diuidit ab eo loco; quo prope coniungitur ceto. Hic Scorpione & Sagittario exorto occidere. Exoriri autem cum Geminis: & Cancro videtur. Habet autem stellas in prima curuatura tres. In secunda tres. Item in tertia vsq; ad nouissimum septem. Omnino est stellarum numero. xxxiiii.

Eridanus

Lepus autem infra sinistrum pedem Orionis per hyemalem circulũ fugiens: ab eo inferiore parte corporis diuisum. Occidit sagittario exorto: oritur cum Leone. Habet autẽ stellas in vtrisq; auribus singulas. In corpore passim dispositas duas. In pedibus prioribus singulas. Et ita est omnino stellarum .xii.

Lepus

ORion. Hunc a zona & reliquo corpore æquinoctialis circulus diuidit cum Tauro decertantem collocatum: dextra manu clauam tenentem: & incinctum ense: spectantem ad occasum: & occidentem exorta Scorpionis posteriore parte: & Sagittario exoriente: cū Cācro autem toto corpore pariter exurgentem. Hic habet in capite stellas tres claras. in vtrisq humeris singulas. In cubito dextro obscuram vnā. in manu similem vnam. In zona tres in eo quo gladius eius deformatur tres obscuras. in vtriusq genibus singulas claras. in pedibus singulas obscuras. Omnino sunt. xxxviii.

Orion

CAnis leporem fugientem cõsequens posterioribus pedibus diuidit ab hyemali circulo; pedem dextrum Orionis pene suo capite coniungens: capite ad occasum spectans: sed caput ad æquinoctialem circolum tendit. Occidit oriente sagittario: exoriens autem cũ cancro. Hic canis habet in lingua stellam vnam: quæ canis appellatur. In capite autẽ alteram: quam nonnulli syrion appellant: de quo primum diximus. Præterea habet in vtrisq; auribus obscuras singulas. In pectore duas. In pede priore tres. Inter scapilio tres. In sinistro lũbo vnam. In pede posteriore vnam. In pede dextro vnã. In cauda quatuor. Omnino sunt. 18.

Canis Maior

PRocyon. Hic in lacteo circulo defixis pedibus æquinoctialem circulum tangit. Spectat ad occasum vt inter geminos: & cancrum cõstitutus: qui ꝙ ante maiorẽ canem exoritur procyõ est appellatus. Hic autem occidit exortu capricorni: exoritur cum leone: & habet vnã stellã in capite: & aliã in pectore. In lumbo vnã: Sed est omnino stellaꝝ numerus. 3.

Canis Minor

ARgo. Huius puppis hyemalem circulum & maioris canis caudam contingens inferiore parte; nouissime nauis inclinata. Antarcticum circulum tangit. Occidens Sagittario; & capricorno exorto-ve in mari collocata exoriens cũ virgine; & chelis. Hæc habet in puppi ad singula gubernacula: ad primum stellas quinq;. Ad alteram quatuor. Circũ cannam quinq;; & sub reiectum quinq;. Ad malum quatuor. Ita tota est stellarum.xxiii. Quę quare non sit tota in mũdo collocata; prius diximus.

Nauis

C Entaurus. Hic ita figuratur: vt in antarctico circulo niti pedibus: humeris hyemalem sustinere videatur: capite prope caudã hydrę cõiungens: hostiam dextra manu tenens supinam: quæ pedibus: & extremo ore circulum hyemalem tangit inter eum & antarticum orbem collocatam. Cẽtauri autẽ crura a reliquo corpore diuidit circulus: qui lacteus appellatur. Hic spectans ad ortus signorũ: totus occidit a qũ rio & piscibus exortis. Exoritur autẽ cũ scorpione & sagittario. Habet autẽ stellas supra caput tres obscuras. In vtrisq; humeris singulas claras. In cubito sinistro vnã. In manu vnam. In medio pectore equino vnam. In prioribus poblitibus vtrisq; singulas. Interscapilio quatuor. In ventre duas claras. In cauda tres In lumbo equino vnam. In genibus: posterioribus singulas. in poblitibus singulas. Omnino sunt. xxiiii. Hostia autem habet in cauda duas. in pede de posterioribus primo vnam. in vtrisq; pedibus vna. interscapilio vnam claram: & in priore parte pedum vnam infra alteram. in capite tres dispositas. Omnino sunt numero. xxvii.

Philirides

ARa antarticum circulum prope tangens: inter hostiæ caput & scorpionis caudam extremam collocatur. Occidens arietis exortu: exoriens cum capricorno. Hæc habet in summo cacumine circuli ubi formatur: stellas duas: & in imo alteras. Et ita est omnino stellarum .iiii.

Ydra trium signorum longitudinem occupans cancri; leonis & virginis: inter æquinoctialem circulum & hyemalem collocatur. Ita tamen vt caput eius contendens ad signum id: quod procyon vocatur: & totius hydræ proprie quarta pars inter æstiuum & æquinoctialem circulum videatur. Cauda autem extrema pene centauri caput tegens: sustinet in dorso Coruum rostro corpus eius tangentem: & toto corpore ad craterem tendentem: qui satis longo discidente interuallo prope inter leonem: & virginem constitutus videtur inclinatior ad caput hydræ: quæ occidit a quario: & piscibus exortis. Oritur autem cum his: signis: de quibus supra diximus. Habet in capite stellas tres. In prima capitis curuatura sex sed earum nouissimam claram. In secunda curuatura tres. In tertia quatuor. In quarta duas. in quinta vsq ad caudam octo: omnes obscuras. ita fiunt numero. 26. Coruus autē habet in gutture stellam vnam. in pennis duas: infra pennam caudam versus duas. in vtrisq pedibus singulas: omnino sunt septem. Supra primam hydræ curuaturam crater positus habet in labris stellas duas. infra autem ansas duas. obscuras in medio cratere duas: ad fundū duas. Omnino sunt. xl

Hydra

Piscis autem qui notus dicitur inter hyemalem: & Antarcticum circu/
lum media regione collocatus spectare ad exortum videtur inter ca/
pricornu m: & aquarium ore excipiens aquam: quæ funditur ab aquario.
Hic occidit oriente Cancro. Exoritur autem cum piscibus. Sed est stella/
rum omnino.xii.

Piscis

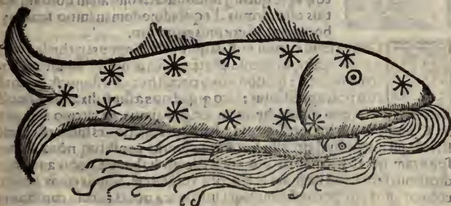
HYdra trium signorum longitudinem occupans cancri; leonis & virginis: inter æquinoctialem circulum & hyemalem collocatur. Ita tamen vt caput eius contendens ad signum id: quod procyon vocatur: & totius hydræ proprie quarta pars inter æstiuum & æquinoctialem circulum videatur. Cauda autem extrema pene centauri caput tegens: sustinet in dorso Coruum rostro corpus eius tangentem: & toto corpore ad craterem tendentem: qui satis longo discidente interuallo prope inter leonem: & virginem constitutus videtur inclinatior ad caput hydræ: quæ occidit a quario: & piscibus exortis. Oritur autem cum his: signis: de quibus supra diximus. Habet in capite stellas tres. In prima capitis curuatura sex sed earum nouissimam claram. In secunda curuatura tres. In tertia quatuor. In quarta duas. in quinta vsq ad caudam octo: omnes obscuras. ita fiunt numero. 26. Coruus autē habet in gutture stellam vnam. in pennis duas. infra pennam caudam versus duas. in vtrisq pedibus singulas: omnino sunt septem. Supra primam hydræ curuaturam crater positus habet in labris stellas duas. infra autem ansas duas. obscuras in medio cratere duas: ad fundū duas. Omnino sunt. xi

Hydra

Piscis autem qui notus dicitur inter hyemalem: & Antarcticum circu/lum media regione collocatus spectare ad exortum videtur inter ca/pricornu m: & aquarium ore excipiens aquam: quæ funditur ab aquario. Hic occidit oriente Cancro. Exoritur autem cum piscibus. Sed est stella/rum omnino.xii.

Piscis

Que ad figurationem siderum pertinent:ad hunc finem nobis erunt dicta. Reliqua protinus dicemus.

Clarissimi viri Higinii de quinque circulorum inter corpora caelestia notatione & planetis. Liber quartus & vltimus.

Voniam in initio sphaere circuli quinque quo efficerentur ostendimus neque eos corpore siderum innotauimus:& si duo nouissimi nihil ad solis cursum ptinēt:hoc est articos & antarcticos de mediis dicemus.iii. Sed qm̄ aratus quattuor circulis spaeram plurimū valere dicit:neque eorum apte quemque demonstrat:volūtatem nostram apertius ostendemus. Et quēadmodum in initio fecimus a boreo polo sumemus exordium.

Gitur aestiuū circulū vnū de qtuor esse dicemus: q therinos tropicos vocat:quo circulo ęstatē confici demonstrauimus:& si nō nemo dubitat: qre non vtrique circuli hoc est aestiuus:& hyemalis vno noie appellentur: ideo q quē nos aestiuū diximus nōnullis hyemalis fiat:& quo circulo hyemem cōfici diximus: eo circulo aliis ęstas fit. Quod si voluerint intelligere id ad nostras collationes mūdi esse demōstratū:qui inter estiuū circulū:& arcticum sumus constituti nōad illorum sphaeram:qui ab hyemali circulo antarcticum habitātes nobis antipodes dicuntur: facilius ad nostram accesserint volūtatem. Si quis enim voluerit eorum: quos antipodas diximus:qui inferiore a nobis circulo constituti videntur sphaerā facere:nō immerito nostrū hyemalē sibi aestiuū circulū finxerit: Aut si quis scriptorum eorum mētionem faciens obscure voluerit antipodas demonstrare:& dixerit quibus in capricorno aestas summa.aut in Cancro hyems maxima fiat: nō imperita rōne acutissime dixisse videbitur. Qd cūque enim nostris circulis contrarium dixerit:id illis erit rectum. Sed ne longiore sermone praeter consuetudinem vtamur: ad inceptum reuertamur.

N ęstiuo circulo de quo primum dicere instituimus hęc signa siue partes eorum pspiciūtur. Capita geminorum aurigae genu vtrūque: vel sinistrum Persei crus:& humerus sinister. Andromeda aūt a pectore. sed manu sinistra diuiditur. Atque ita euenit vt caput eius cū toto pectore.& manu dextra videatur esse:inter aestiuū:& aequinoctialem circulum:reliquum autem inter ęstiuū:& arcticum finem. Praeterea in eodem ęstiuo circulo:pedes equi pegasi videntur positi:& caput a reliquo corpore diuiditur oloris:& alae sinistrioris: vt volantis pars non magna. Ophilcus humeris: vt circulum sustinere videtur. Virgo prope hunc cōtinges a capite. Inter hunc aequinoctialem circulos collocata est vt fulgens ad austrū. Leo a pectore ad lumbos diuidit: vt caput eius:& corporis supiora cruribus pars: inter hunc & arcticum circulum videatur. inferior autē pars inter aestiuum

& æquinoctialem circulum. Cancer a sit sic diuiditur medius: vt inter duos oculos eius: circulus traiectus existimetur. In his signis: & hoc(vt ante diximus) circulo cum vehitur sol: euenit nobis: qui hac inclinatione mundi vtimur: vt sint diei de partibus octo partes. v. Noctis autem tres. Neq; ita tamen vt ex horologiis: sed ex sphæræ ratione. Cum enim sphęram ita constitueris: vt circulus es: q arcticus vocatur semper appareat. Nunquam autem antarcticus exoriatur: atq; ita sphæra est constituta: si voles circulum æstiuum diuidere in partes octo: ex his inuenies partes. v. in sphæra apparere: tres autem infra tanquam sub terra esse. At aliquis dixerit: cur sphæræ circulos diuidamus in partes octo potius: q̃ duodecim: aut quot libuerit alias partes: hic non sphęram: sed se fallere hac ratione inuenietur porro arbitror. Si enim ita fecerit ex ęstiuo circulo partes. xii. ex his partes. vii. & dimidium partis apparere: quattuor autem: & dimidium sub terra inueniet esse. Itaq; euenit vt cum ad octo partes addita dimidia sit: simili ratione ad partes quattuor: accedat par dimidia: & fiant supra terram partes septem & dimidium partis. Reliquum autem sub terra: quod est partes quattuor: & dimidium. Igitur oportet intelligere: vt non in minutis partibus: & dimidiis fiat: sed certis numeris conficiatur: vt euenit in partibus octo. Præterea qm̃ sphæra diuisa in partes. xxx. euenit: vt ab ęstiuo ad hyemalem sint partes octo: nimirum certe eos circulos diuidemus in partes octo. Præterea quoniam ab æstiuo circulo ad æquinoctialem sunt partes quattuor de. xxx. Et rursus ab æquinoctiali circulo ad hyemalem de partibus. xxx. partes. iiii. & ita nihilominus ęquinoctialis ipse per se circulus medius diuiditur: vt dimidia pars eius sit sub terra de partibus octo: partes quatuor: & totidem supra: & tota ratio ad octauam partem perueniat: non dubium est: quin recte diuidatur in partes octo. Præterea cum sol per hos circulos currens iter annum conficere videatur: & ab omnium signorum octaua parte: vt posterius dicemus: incipiat exoriri: vt ad aliud signum transire: neq; vlla alia parte signi vtatur recte: ipsi quinq; circuli diuiduntur in partes octo Pręterea cum septem sidera ad eundem statum reuertantur: quibusdam placuit vt huiusmodi dies hodiernus fuerit in solis aut lunę tempestate: eiusdem modi octauo anno sit futurus: vere sphæra quoq; diuidetur in partes octo. Præterea cum videamus octauo quoq; die eiusdem sideris horam primam: aut quamlibet deniq; esse vt cuius hodie fuerit hora prima eiusdem octauã quoq; futuram: verissimum est ipsam quoq; sphæram vnde horę sumunt diuidi in partes octo. Sed ne reliqua prætermittamus in hoc occupati: ad propositum reuertamur.

Secundus ab ęstiuo æquinoctialis est circulus: in quo Hęc signa: & partes eorum perspici possunt. Aries totus omnibus pedibus:

innixus videtur. Hunc autem Aratus omnium siderum celerrimum esse demonstrat etiam minorem arcto: quæ breui spacio vertitur præstare id quod velit esse sic poterimus vel facillime intelligere. Cum sit enim maximus circulus æquinoctialis in spæras in eoque aries vt affixus videatur: quomodocunque fuerint figuræ corporum collocatæ: vt ad eundem circulum perueniant necesse est semel verti spæram. Quo cum fiat: & aries in maximo circulo: & eodem tempore ad locum: quo sidera reliqua perueniant: necesse ē eū celerrimum dici: sed nos ad circuli effectionem veniem⁹: & reliqua dicemus in eodem: tauri genua vt fixa perspiciuntur: & si nonnulli ita finxere: vt vno genu hoc est dextro nixus: sinistro prope pede contingere videatur. De hoc in medio relinquemus. Sed in eodem circulo. zona Orionis vt ipso circulo p̄cinctus existimetur. Hydra flexu a capite primo vt ceruicibus erectis cancrū contingere videatur: & ex inferiore corpore hydræ crater cum coruo velut fixus esse circulo conspicitur. Item paucæ stellæ chelarum: eodem adiunguntur. Ophiusci genua eodem circulo a reliquo diuiduntur. Aquila sinisteriore penna pene eum contingens figurata est. Eodemque circulo caput pegasi cum ceruicibus nititur. His corporibus signorum æquinoctialis circulus finitur. Quo sol cum peruenerit bis vno anno conficitur æquinoctium: hoc est in ariete: & chelis. In hac enim parte spæræ & ver: & autumnus cōfici existimatur. Ita vt ver sit in ariete: autumnus ī priore parte scorpionis. Quod signum nonnulli libram dixerunt: per hunc circulum transiens sol ab ariete ad chelas: efficit sex mensiū diem his locis: qui intra arcticū videntur orbem. Noctem autem his: qui antarctico circulo sūt clausi. Quare magis his locis nemo potest durare. Et rursus ab autumo vsque ad Ver: hoc est a chelis vsque ad arietem perueniens efficit his locis sex mensibus perpetuis diem: in q bus ante noctem demonstrauimus. Econtrario autem noctem his: qui boreo polo sunt proximi. Sed he hoc ante diximus. Neque enim mirū est hac collatio ne sphęræ id euenire. Erecto enim boreo polo neque vnquam occidente euenit: vt corpora quæque: quæ ei proxima sunt circulo sero occidere videantur. Id ex hoc intelligere licebit. Cū in his partibus spęræ habitetur: q̄ pars est ab æstiuo circulo a d orbē: qui arcticos vocatur: & de arctico circulo hoc est de duabus vrsis: & dracone caput draconis maxime niti ipso circulo videatur: ita vt his: qui engonasin vocatur inter æstiuū: & arcticū locatus: caput draconis premere intelligatur: qcūque vt ante diximus ad ipsum caput draconis habitant: ita longo die vtuntur vt de eis ne.iiii. quidem horæ pars in vnaquaque nocte his obtingat. Itaque Aratus ait.

Item Cicero dicit: quod caput hic paulum sese subitoq; recōdit: ortus vbi atq; obitus parte admiscentur in vna. De hoc Homerus quoq; in odissea ita breuem noctem esse dicit: vt pastores cum alii exigant: alii reducant pecus: possit alius aliū audire: cū vnus propter noctem pecus reducat: alter p pter lucem exigat: sed nos ad propositum reuertamur.

TErtius ab æstiuo circulo: qui hyemalis vocatur: his corporibus: & eorum partibus finitur. Nam medium Capricornum diuidens: & pedes aquarii: per caudam pistricis: vt traiectus videtur. Diuidit etiam leporem fugientem a cruribus: & quadam parte corporis: & canis sequentis pedes: & nauis ipsius puppim: Centauriq; ceruices a reliquo corpore diuidit. Scorpionis extrema cauda: q̄ acumen vocatur: eodem circulo coniungitur. Sagitarii arcus eodem orbe deformatur. Huius orbis infra terram sunt de partibus octo: partes quinq; supra terram autem tres. Itaq; fit breuior dies nocte vt ante demonstrauimus.

QVartum circulum zodiacum esse Aratus demonstrat: de quo ante diximus: & posterius dicemus. Sed Aratus non: vt reliqui astrologi ab Ariete duodecim signa demonstrat: hoc est vere incipiente: sed a Cancro hoc est ipsa æstate. Nos autem (quoniā ab ariete incipimus) ita protinus dicemus. In hoc enim circulo sic duodecim signa figurantur: aries: Taurus: Gemini. In his tribus signis ver demonstratur: & æquinoctium vernum. Cancer: Leo: Virgo. In hic signis maxime æstas cōficitur. Sed sol incipit a Virgine iam transire ad æquinoctium autumnale Chelæ. Scorpius: Sagittarius. In his tribus signis autumnus efficitur: & æquinoctium autumnale Capricornus: aquarius: Pisces. In his tribus signis sol hyemem conficere demonstratur. Et si nulla sunt signa .xii. sed .xi. ideo quod Scorpio magnitudine sui corporis duorum locum occupat signorum. E quibus prior pars chelæ: reliqua autē Scorpio vocatur. Priores enim astrologi cum omnes res ad .xii. partes reuocatur: vt menses: & horas: & latitudinem signorum. Itaq; & signa: per quæ res omnes significantur duodecim voluerunt esse.

SEd quoniam septem circulis in prohemio propositis: de quatuor circulis mentionem fecimus: ne septem ex ordine demonstratis: aliquid a nobis obscurius dictum videatur de septem superant. iii. artictos: antarticos: & ille: qui Lacteus vocatur. Itaq; de his dicere incipiemus. Arcticon igitur orbem sustinet caput draconis cum reliqua corporis parte. Cepheus aūt pectore suo circulum iūgit: eodē orbe nitunt & pedes maioris Vrsæ. Præterea sedile cassio peiæ cū pedibus eius nitit ipsi circulo:

& de destro pede: genuq; sinistro: & pedis prioribus digitis eius: qui engo-
nasin vocatur: & manus sinistra boetis exteriori parte circuli peruenit con
iuncta. Ad antarticon autem circulum peruenit extrema nauis Argo: pe-
desq; Centauri posteriores adiunguntur. priores autem prope contingere.
Et ara videtur prope affixa. Eridaniq; fluminis extrema significatio.

Reliquum est nobis diffinire quem supra Lacteum orbem demon-
strauimus. Ipse enim diuidit Oloris extremam sinistram pennam:
quæ extra æstiuum peruenit finem. Præterea transit manum dextrã
Persei: & ab humero sinistro Aurigæ perueniens sub manum eius dextram
Et geminorum genua & pedes eius signi: quod procyon vocatur. Hic diui-
dens æquinoctialem: & estiuum circulum: tãgit extremum finem mali: qui
in argo naue defixus videtur. Deinde rursus reuertens genua Centauri di-
uidit a reliquo corpore: & extremam caudam terminat Scorpionis: & arcũ
medium Sagittarii: & aquile dimidiam partem per eius transiens pennas.

Quoniam de hisceribus expossuimus ordine: mundi rationem: &
quemadmodum moueatur protinus dicemus: & in duodecim signo
rum exortu: quæ deinde corpora consequantur: & quæ peruení-
ant ad occasum. Conuenit nobis mundum ab exortu ad occasum conuer-
ti. Ideo ꝙ videmus stellas exorientes ad occidentem conuerti. Sic enim pri
mum poterimus scire: quid sit exortus: & qui occasus. Si quis enim no-
strum aliquis astiterit contra exorientem solem necesse est arctos a nobis a
sinistris partibus esse. Cum id ita fiat: illud quoq; necesse est: vt omnia e de-
xtris partibus exorta: in sinistris occidere videantur: de quo & ante dixi-
mus. Igitur cum videamus stellas exoriri: & occidere: necesse est mundum
quoq; cum stellis verti. Sed nonnulli aiunt nihilominus id venire posse: vt
si stante mundo stellæ exoriantur: & occidant: quod fieri non potest. Si
enim stellæ vagæ feruntur: neq; mundus ipse voluitur: non possunt corpo
ra stellis figurata incolumia: & certa permanere. Illud enim videmus in to-
to mundo stellas erraticas esse. v. neq; horum cursum quem quam posse dif
finire. Aratum ipsum quoq; negare se difficiles eorum cursus interpretari
posse. Quomodo igitur cum quinq; stellas nemo possit obseruare: tot mi-
lia quisquam possit peruidere: nisi qui permittat: hoc cursus stallarum pos-
se esse: nichilominus figuras corporum permanere: quod si non est: tota
sphæra ad irritum reuocabitur. Quicunq; enim sphæram fecerit: non po
terit efficere: vt sphæra stante nihilominus stellæ versentur. Illud etiam vi-
demus in extrema cauda draconis stellam esse: quæ in se vertatur: & in eo-
dem loco cõstet. Quod si omnes stellæ vagæ ferũtur: hãc quoq; loco moue-

ri necesse est: quod non euenit. Igitur necesse est mundum quoque: non stel/las verti. Quoniam ostendimus mundum cum stellis q̃ potius stellas perse verti: nunc reliqua dicemus.

CVm enim traditum sit nobis prius noctem: q̃ diem fieri: noctem di/cemus vmbram terræ esse: eamque obstare lumini solis. Et si nonnul/li dixerunt in solis cursu euenire: vt cum peruenerit ad eum locum: vbi occidere dicatur: ibi montium magnitudinem a nobis lumen auerti so lis: & ita noctem videri. Quod si ita sit: nimirum ecclypsin solis verius: q̃ no ctem dixerimus. Sed aliter esse ex ipsa sphæra licebit intelligere.

ORizon enim diuidens ea: quæ videntur: & quæ non apparent. Ita diffinit sphæram: vt semper sex signa de duodecim in Hemisphæ/rio videantur supra terrã. Sex aũt signa sint infra sub terra. Igitur cũ in vno eorum sol nixus ferri videatur: ab eo circulo: qui orizon vocatur exo ritur. Itaque incipit lucere. Cũque nihilominus ipse mundus vertatur cum re/liquis signis. Sed quo facilius intelligatur: ponamus solem esse in Ariete: a quo duodecim signa instituimus numerare. Igitur cum sol sit in Ariete exo riente: dies est: qui cum vertente se mundo peruenit ad eum circulum: qui mensembrinos vocatur: efficit diei partem dimidiam. Sed sic etiam facilius intelligitur: & rursus ab eodem Ariete incipiemus. Cum aries est exortus: preter eum signa sunt in superiore Hemisphærio. Pisces: Aquarius: Capri cornus: Sagittarius: Scorpio. Horum cum tria signa occiderit: hoc est Scor pius: Sagittarius: Capricornus: exorta sunt tria quæ Arietem sequuntur: hoc est Thaurus: Gemini: Cancer. Tum fieri dimidiũ diẽ necesse est: & arie tem peruenire ad eum: quem mensembrium esse circulum supra diximus Cum autem cum reliquis signis ipse aries occidit: & exortus est Leo: Vir/go: tum chelæ exoriuntur: & in superiore hemisphærio ariete occidente ve/huntur. Quæ cum occiderint: rursus aries exortus efficiet lucem. Sed ne in dubium veniat: cum ariete occidente diximus chelas exoriri: quid de reli/quis signis sine sphæra posset intelligi: sic inuenietur. In quocũque signo sol fuerit exoriens quodcũque ab eo signo septimo loco fuerit: id noctu primũ exorietur: & ita conficiet cursum: Mundus enim ipse semel in die: ac noctu verti videtur. Itaque euenit: vt ipsa signa. xii. semel in die ac nocte videri pos sint. Sed ne solis cursus: de quibus postea sumus dicturi: potius: q̃ quodam/te cæpimus enumeremus: ad incæptum reuertemur. Diximus enim princi/pium mundi esse noctem: deinde diem. Inter noctem: & diem preter vm/bram terre nihil interesse arbitramur. Sed quoniam signorum supra: & cor porum exortus instituimus ad hoc perueniemus.

IGitur vertente se mundo per vtrosq; polos: & Axem: quem supra dimensionem sphæræ diximus esse: & ita spæra collocata: vt vnus polus semper sit supra terram: alter nunquam exoriatur necesse est. Arctus quoq;: & reliqua corpora: quæ sunt in arctico circulo nunquam occidere: reliqua autem omnia exoriri: & occidere: quod inferiora sunt ab eo circulo: quem nunquam occidere diximus. Id enim posse fieri hæc edocet causa. Videmus caput extremum draconis: quod maxime arcticon extra circulum prominet: quodam tempore ita occidere existimatur: vt exortus cum occasu permisceatur: vt & ante diximus. Si autem pars aliqua occidere de summo circulo videtur: necesse est omnia: quæ sunt inferiora exoriri: & occidere. Igitur conuenit nobis sidera vertente mundo occidere: & exoriri: Præterea hac inclinatione cœli: cum vnus circulus ita sit erectus: vt nunquam occidat. Alter ita sit terræ subiectus: vt nunquam exoriatur: quicunq; circuli fuerint in spæra: hoc est ab æquinoctiali ad polum: qui Boreus appellatur: nullus erit eorum: qui non maiorem partem circunductionis habeat supra terram: Qui autem ab æquinoctali fuerint circulo ad eum polum: qui notius appellatur: omnes inferiorem partem maiorem habebunt q̃ superiorem: & quanto magis ad polum notium accesserint: hoc maiorẽ partem sub terra habere perspicientur. Et quanto magis ad boreum finem venerint hoc maiorem partem circuli supra terram tenere videbūtur. Quo enim erectior ipse polus fuerit: hoc magis & circuli eius erectiores videbuntur. quod cum ita sit: duo sidera simul fuerint orta: vnum ab arctico: & alterum ab antartico circulo: serius occidet: id sidus quod ab arctico circulo fuerit exortum. Ideo q; maiorem habet circunductionem spæræ: q̃ quod a notio polo est ortum. Si autem simul occiderint: serius exorietur id signum: quod ab antartico fuerit exortum: ideo quod tota illa colatio mundi maiorem partem habeat sub terra: q̃ illa pars quæ in boreo polo est finita. Et non modo signa: quæ sunt ad arcticum finem collocata: prestantibus corporibus: aut serius occidunt: aut ante exoriuntur q̃ ea quæ notio polo depinximus. Sed ipsa quoq; corpora inter se dissentium: vt si quod inferius sit signum: & id cum superiore exoriatur: tamen serius occidat. E contrario itaq; si qua sunt signa ab æquinoctiali circulo ad notium polum figurata: horum si qua signa pariter exorta fuerint: citius occident: quæ prime polum accedant. Euenit etiam: vt non modo quæ simul sint exorta sidera ex his seruis occidant: quæ proxime arcticum circulum sunt collocata. Sed etiam si qua eorum ante exorta fuerint: quæ sunt nadotium polum finita tamen ante occidant: q̃ ea corpora: quæ in boreo polo figurata esse supra

demonstrauimus: ideo quod maiore circũductione spæræ vtũtur ea corpora: quæ ab equinoctiali circulo ad arcticũ finẽ sũt constituta. igitur ostendimus qua inclinatione mũdi spæra sit cõstituta. Nũc ad. xii. signa reuertemur: & quorũ exortu: quæ de reliquis corporibus occidant: aut oriãtur commemorabimus: & initiũ ab ariete faciemus.

ARietis exortu: sinistra pars Andromadæ prouenire. Ara autem occidere videtur. Cũ eodem sidere exoritur: & Persei caput vsq; ad vmbilicũ: vt dubiũ fore videatur: zona eius vtrũ vsq; extremo Ariete: an Tauro primũ exoriente prodeat ad lucem. Tauro autem exorto quę prius dubia fuerũt: omnia sũt certa. Nam & ara omnino occidit: & Perseus totus est ortus: & Aurigæ caput cũ reliquo corpore dũtaxat ad sinistrũ pedem videtur: & pistrix a cauda exoriens perspicitur. Hoc signo primũ occidere boetes videtur: & si cũ quattuor signis occidit: neq; tamen totus ad terram potest venire. Nam manus eius sinistra circulo arctico cõclusa: neq; orit: neq; occidit. Geminis exorientibus tota iam pistricis: & fluminis. Eridani prior pars apparet: & Orion exoriri videtur. Occidit autem Ophiulcus a pedibus genuũ fine. Cancer exoriens obscurat dimidiam partem Coronæ: pistricisque caudam: & notũ piscẽ: & caput cũ reliquo corpore ad umbilicũ eius: qui engonasin vocatur. Ophiulcũ a genibus ad humeros: & anguem totũ pter caput & ceruicem: quæ ex æstiuo circulo tendit ad coronam. Boetem pe totum: terra tenet tectũ. Exoritur autem: & orionis corpus ad zonam: & Eridanus totus apparet. Exortu leonis reliqua pars occidit coronæ: cũ capite: & Ceruicibus anguis: & ophiulco. Engonasin autem qui vocatur eius pter sinistrum genu: & pedem nihil apparet: & Boetes totus obscuratur. Exoritur autem caput Hydræ cum lepore toto: & procyon cũ pedibus prioris Canis: & aquila tota. Virgo autem exoriens: nõ pauca sidera obscurat. Nã statim lyra occidit cum sagitta & delphino: & oloris a capite corpus vsque ad caudam prope occidit: & fluminis prior pars: & equi caput cum ceruicibus. Exoritur autem hydra sine crateris: & canis totus: & nauis ergo sine totius veli: Chelis exorientibus videtur & Boetes exoriens totus: & tota nauis apparet argo. Hydraq; præter cacumen extremum caudæ: quod est sub terra. Exoritur etiam genu: & sura eius dextra. qui engonasin vocat. Hunc eadem nocte occidere: & exoriri licet videre. Reliqũ autẽ corpus: cũ Scorpionis: & Sagittarii puenit pte. Pręterea cũ chelis exorit cauda cẽtauri. Occidit reliquũ Pegasi corp⁹: & olors extrema cauda: & andromedę caput cũ vmbi

lico pegasi:& pistrix reliquo corpore ad ceruices: vt caput eius solum videatur:& caput cephei pendens ad pistricis occasum cum manibus: & humeris peruenit ad terram. Scorpione exoriente duę partes fluminis occidūt: & reliquum corpus Andromedę cum capite Cephei. Occidit etiam Cepheus capite ad humeros: quę pars est extra arcticum circulum constituta: obscuratur etiam Cassiopæia resupinata occidens: Exoritur autē corona: quæ ante Cētauri pedes iacere existimatur:& hydre reliquum: quod caudam esse supra diximus. Prouenit etiam & corpus Centauri: quod equina figura videtur:& ipsius hominis caput:& hostia: quam tenere eum supra diximus. Denique ad id corpus qua fine pedes eius sunt priores. Ophiulci autem dumtaxat caput exoritur:& ipsius anguis caput: quod est contra Cancrum. Sagittarium exorientem Ophiulcus totus exoriens insequitur: & anguis: qui ab eo tenetur: caput eius: qui engonasin vocatur. Et sinistra manus eiusdem. Deinde lyra tota cum Cephei capite:& humeris exit ad lucem. Occidit autem canis maior cum Orione toto:& lepore:& Aurigæ superiore parte corporis. Præterea caput & pedes eius. Occidit etiā totus Perseus pter crus: & pedem dextrum. Argo autem puppim solam reliquens: peruenit ad terram. Capricornus exoriens: hæc sidera ad terram premere videntur: reliquam figuram nauis:& signum quod procyon vocatur. Eodem tempore: & reliquum corpus occidit Persei. Exoritur autem. Olor cum aquila:& sagitta:& ara: quam proximam esse nocio polo diximus. Aquarius exoriens ad dimidiam partem corporis equi pedes secunde terra ducit:& caput cum ceruice pegasi: At etiam Centaurus a cauda ad humeros virilis corporis occidit: cum hydræ capite:& ceruicibus. Piscibus exorientibus: occidit reliquū hydræ corpus:& ipse Centaurus. Exoritur autem piscis: qui notius vocatur & Andromedę dextra pars corporis.

De sole & luna: ac cæteris planetis.

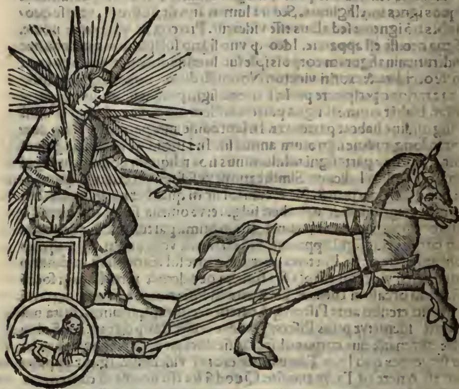
SI igitur exorientibus duodecim signis: reliqua corpora occidere:& exoriri videntur. Sed (vt ante diximus) nunc protinus de solis cursu dicemus. Necesse est enim solem: aut ipsum per se moueri: aut cum mundo verti vno loco manentē. Quod si maneret: necesse erat eodem loco occidere:& exoriri: a quo pridie fuerit exortus: quemadmodum signa eodem loco semper oriuntur:& occidunt. Præterea si ita esset necesse erat: dies & noctes omnes æquales essent: vt q̄ longus hodiernus dies fuerit: tam longus semper sit futurus. Itē nox simili ratione semper equalis permaneat. Qđ quoniā nō est: illud quoque necesse est cū videamus esse dies inæquales: & so-

lem alio loco hodie occasurũ:& alio heri occidisse. Si igitur aliis locis oritur:& occidit:necesse est eum moueri:non est stare. Solem autem contra mũdi motũ currere: sic possumus intelligere. Euenit eni:vt duabus ex causis sidera non possimus videre. Quarum vna est cum abierint infra terrã nostrum quoq; effugere conspectum:ita vt inferius hemisphærio ostẽditur. Altera autem est ratio:quod propter fulgorem solis:& vim maximã luminis sidera obscurentur:siue quod stellis obsistit: ne candor earum ad nostros pueniat aspectus:siue sua magnitudine luminis officit oculis nostris:ne præter eius ignem aliam rem superiorem pspiciamus. Quod magis verisimile videtur. Neq; eni solis ignẽ eiusmodi videmus: cuiusmodi reliquos ignes intelligimus. Sed ita lumen auertit nostrum: vt ipse quoq; nobis nõ igneus: sed albus esse videatur. Preterea in vnaquoq; nocte. xi. signa necesse est apparere. Ideo q̃ vno signo sol ipse nixus:iter conficere videtur:cuius figuram corpois ipse suo lumine obscurat. Cum eo eni signo:& occidere:& exoriri videtur: Nonnulli dicunt nos.xii.signa dumtaxat hac ratione perspicere posse: si in eius signi prima: nouissimaq;parte cõsistat. Habẽt enim.xii. signa partes eiusdem modi: vt vnũ quodq; eorũ in longitudine habeat partes.xxx. In latitudine autẽ partes xii. Itaq; euenit vt in longitudine signorum annus sit. In latitudine autem singuli dies sint. In prima parte signi nihilominus nos reliquum corpus eius signi videri posse nõnulli dicunt. Simili ratione:& si fuerit in extrema parte signi: quod fieri non potest. Nam cum sol sit in qualibet parte signi:& exoriatur:ita magnum videtur habere fulgorẽ: vt omnia sidera obscuret. Illud tamen potest euenire:vt cum sol sit in prima parte signi:& occidat:reliquũ corpus eius signi appareat. Sed certius:& verius est.xi. signa:q̃ duodecim apparere posse. Præterea queritur quare sol cõtra mũdi inclinationem currens: videatur cũ ipsa sua sphæra occidere:& verti. Nam si sol cõtra siderum occasum curreret. De Ariete ad Pisces:non ad Taurum transiret. Exoriri etenim ante Pisces: q̃ Arietem occidere pspiciuntur. & ita mũdus verti videtur:vt prius Pisces:q̃ Aries occidãt. Itaq; diebus.xxx.Sol in Ariete currens:& eius corpus obscurãs:sic dũtaxat appareat Sol: vt ex eo loco surgere:ex quo loco Taurus ante exoriri videbatur. Igitur apparet solem ab Ariete ad Tauꝶ transire. Quod si ita est: necesse est eum contra mundi inclinatiõem currere. Quare autem euenit:vt ante diximus: q̃ videtur cum mundo Sol verti. Eius similis hæc causa est:vt si quis in nauiculæ rostro sedens:inqtat ad puppim trãsire: & nihilominus ipsa nauis itersuum conficiat. Ille quidem videbitur cõtra nauiculæ cursum ire: sed tamen eodem perueniet: quo nauis.

L

Hoc autem sic etiã facilius intelligetur. Si nauim diuiseris: in partes trecẽtas sexaginta: quemadmodũ sol diebus. ccc.lx. simul mũdũ transigit: eodẽ modo vt ante diximus si nauis sit diuisa: & in vna parte de.ccc.lx. cõstituatur quilibet eorum. Nauis: autẽ habet vnius diei cursum: ille quidẽ cõtra nauim ire. Sed cum ea ad locum definitum puenire intelligeret. Nõ enim extra. Nauim est: quia rostro ad puppim transit. Sed ipsa naui. continetur. Item sol cum per ipsum mũdum iter cõficiat: & eo cõtineatur: videtur cõtra mundum ire: sed cum eo peruenit ad occasum. Cum enim mundus trecencies: & sexagies se conuerterit: tunc soli iter annuum conficit.

Sol

De Sole

Est qui conspicuus super hos quesiuit in astris
Ausus habere deum solem: cui tramite recto
Conuitio imposita est vigilem tollerare laborem.

QVoniā de sole:q̄ visa sunt nobis vtilissima esse:litteris mādauimus. Nunc de luna dicemus. Et si alta conati perscribere: velut natura voluminis ad hoc deuenimus:ne nōnullis incaute huius rationem relinquentes:aut pp magnū laborem defecisse:aut in scientia superati non valuisse pseq videamur. Nos aūt nōnullorū existimationis:timēdæ cā pseq: & consuetudinis nr̄æ rōnem demōstrasse. Sed q̄d alterius q̄ri volumē hoc p lecto nō voluimus:nec tādiu rem cogitatā scripto aliorū ad desiderium adducere. Preterea cū reliqua oīa diligentissime psecuti fuerimus: alienum videt esse nos nō eādē pseq cām. Quare(sicut ante diximus)ad īcæptū reuertemur:& necessario totidē verbis de luna:ac sole dicemus ita. Lunā a sole per alios exortus & occasus necesse est moueri:non stare. Idq facilius:q̄ de sole licet intelligere:neq enim tā magnus ardor eius est:vt officiat ōculis nostris:neq vt sol dies.xxx.vno quoq signo vehit:vt difficile sit intellectu quanta particula luminis:aut ipsius signi supesse videt cū ad aliud trāsierit signū. Lunā enim cum.xii.signa diebus.xxx.percurrat:licet intelligere duobus diebus:& sex horis in alio signo esse:Hæc aūt cū a sole lumē accipiat:& ita nobis lucere videat:nō est verisimile:de tā multis cāis potius eā cōstare:q̄ moueri. Si eni suo lumine vteretur:illud quoq sequeret:eā semp æqualē esse oporteret:nec die tricesimo tā exilē:aut oīno nullam videri. Cū enim totū transegerit cursum:sola āt ad aliud transire signū intelligat. Præterea si suo lumine vteret:huius nūq̄ eclypsin fieri oportebat. Sed ne dubium fiat:quare solis eclypsis fieri possit:q vtrisq lumē dare supra sit dictus. Lunæ aūt non facile fiat:cū alieno lumine vtat. Eius hæc verissima(vt arbitramur)est cā. Luna.n.cū ex toto mūdo:& oībus stellis maxime terræ p xima videat:& ad acies nostras pueniat. Et quodam tpe torrēs pueniat ad eūdem locū signi:quod sol vehit obseruare lumē eius a nr̄o cōspectu videtur. Hoc aūt maxime euenit die nouissimo cū luna trāsierit in.xii.signa. Et cū sol ad aliud signū transire videat:& prima fiet illi. Quod euenire: sic ēt pōt intelligi:vt si qs alicui manū planā ad oculos admouerit q̄to magis sic fecerit:hoc minus ille videri poterit:& quāto longius ab eo discesserit: hoc magis illi oīa poterūt apparere. Simili rōne: cū luna ad solis locū puenit tūc prima eius videt esse:& radios eius obdurare: vt lumē emittere nō possit. Cū aūt luna ab eo loco discesserit: tunc sol lumē eiicit:& ita ad nr̄a adiicit corpora. Lunæ aūt eclypsis sic euenit:cū prope vna dimēsiōne sit luna cū abierit sol sub terram dūtaxat hoc mō:vt p mediā terrā si qd directū traieceris,contingere possit solē sub terrā. Lunā aūt supra terrā. Quod cū ita euenit:necesse est solis radios pp magnitudinē terræ ita esse dimissos vt lumen eius quo luna lucet non possit ad eā puenire:& ita existimat fieri: eclypsis lunæ. Quæ si suo lumine vteret:licebat ne apparere quidem hunq̄ solem:ideo:q luna nihilominus luceret. Sic nāq accipit lumen: vt luceat cū sol venerit per terras:sed non vt aliquem locū cōclusiorē totūq spaciū

impleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco: quo Sol maxime lucet reliquis partibus lumen a sole accipiens præbebit: Id in Luna fieri inuenitur. Eam solis lumine accepto: lucere nõnulli existimant reuibratiõe. Cum dicitur Sol in Ariete: aut in quolibet signo esse: eum supra ipsas stellas arietis iter facere. Qui autem hac ratione vtuntur: longe a vera ratione errãt. Nam neq. Sol: neq Luna proxime sidera apparent. Hac etiam de causa nonnulli septem stellas erraticas finxerunt: adiungentes eodem Sole: & Luna: quod cum quinq stellis feruntur. Luna enim proxime terra est. Itaq diebus. xxx. totum mundum existimatur transire. In hac euenit ratione: si circulos quis intra zodiaci ambitum fecerit eosq sic hoc interuallo finxerit vt terra: sit in medio: & vnam a terra ad lunam mensionem fecerit: quã Græci τόγογ appellauerunt. Hunc autem: quia non certum spacium potuerunt dicere: tonon dixerunt. Hac igitur re: q breuissimo circulo deuchitur diebus. xxx. ad primum peruenit signum.

Luna.

De Luna.

Deniq cum luna est: sub lustri splendet amictu.
Quum succincta iacet calamos Latonia virgo est.
Quum subnixa sedet solio Plutonia coniunx.

AB hoc circulo abest circulus to non dimidium: quo loco Mercurii si dus vehitur. Itaq; diebus.xxx.ad alterum signum transiens. Tardius ab hoc circulo abest tonon dimidium: quo loco iter suum Veneris diri/ git astrum. Tardius q̃ Mercurii stella conficiens cursum. Transit enim ad aliud signum diebus.xxx. Supra huius stellam solis est cursus: qui abest ab hespero: quæ est Veneris stella medietate toni. Ita cũ inferioribus pariter paruolans vno anno idest duodecim signa percurrit tricesimo die ad ali ud transiens signum. Supra solem igitur: & eius circulum Martis est stella: quæ abest a sole tono dimidio. Itaq; dicitur diebus.lx.ad aliud signum trã/ sire. Hunc orbẽ supra Iouis est stella: quæ abest a Martis hemitonio. Itaq; vno anno ad alterum transit signum: Nouissima stella Saturni: quæ ma/ ximo vehitur circulo: hæc aũt tono distat a Ioue. Itaq; annis. xxx.xii. per currit signa. Ab ipsorum tamen siderũ corporibus. Saturnus abest tono vno: & dimidio. Hac igitur ratione potes scire neq; solem: neq; lunam con tingere stellas: & nihilominus per Zodaicum circulum verti: Hinc etiam possumus intelligere: lunam minorem esse sole. Omnia quæ p̃xima sunt nobis maiore necesse est esse: q̃ quæ longo discedente interuallo videmus. Igitur lunam videmus proxime nos esse. Neq; eam maiorem nostro aspe/ ctui esse: q̃ solem. Illud quoq; necesse est cum sol non longe absit a luna: & a nobis maior videtur: si prope accesserit: multo maiorem futurum. Præ/ terea necesse est: vt ante diximus aut nullam stellam erraticam esse: aut so/ lem pariter cum luna: vt reliquas stellas errare. Si enim quisq̃ mihi potest demonstrare quinq; stellarum cursum: & dicere: q; hodie quæq; coram ad aliud transeat signum: quemadmodum de sole & luna fieri videmus: & ni hilominus suum efficit cursum nõ est erratica. Si autem dubium est quod hodie transeat: & ad aliud signum compari ratiõe cum luna feratur: & su/ um circulum dirigat: quemadmodũ stellæ quæ sunt dubiæ: necesse est has quoq; errare: sed non euenit vt errent præsertim cum suo tempore ad cur sum reuertantur. Igitur ne stellæ quidem: cum certo tempore ad suum si gnum reuertantur: possunt errare: nisi forte volumus accipere excusatio nẽ quod duo corpora magna facilius possunt obseruari: quã singulæ stel/ læ: quæ non certos cursus conficientes videntur apparere.

S Ed stellas quinque nonnulli has aiunt esse Veneris: Mercurii: Iouis Saturni: & Martis. E quibus esse maximã colore candido: nomine Hesperum: & eam appellari Venerem. Hæc stella non abest a sole longius duobus signis subter eius circulũ collocata: sicut ante diximus. Apparens autem maxime noctu.: sed toto mense non plus indeficiens potest videri. Sed totus Hesperus incertos efficit cursus non eodem tempore ad preteritum transiens signum.

Venus

Secunda stella est Mercurii nomine Stilbon totus a cutolumine: sed in aspectu non magnus. Hic autem a sole non longius abest signo vno. Qui semper eosdem cursus efficiens: modo nocte: prima modo autem ab solis exortus incipit apparere: nõnunq̃ etiam perpetuo signis: iiii. est cum sole: rediens autem cum sole: non amplius est: quã tertiam partem signi.

Mercurius.

IOuis autem stella nomine Phætonta: corpore est magnus. Figura autem similis lyræ. Hic autem.xii. signa annis totidem transigere existimatur: & vnoquoqꝫ anno nusq̄ apparere dicitur: non minus dies.xxx.nō plus.xl. Sed tunc maxime obscuratur cum occidit cum sole. Exoriens autem apparet, anteq̄ sol.

Iuppiter.

SOlis ſtella nomine Phaeton: corpore eſt magno: colore aũt igneo: ſimilis eius ſtellæ: quæ eſt in humero dextro Orionis. Hic per. xii. ſigna aſſidue ferri videtur: nõnũq̃ etiam cum ſolis ipſius ſideribus apparet: modo aliis partibus adiectis circuli. Hanc ſtellam nõnulli Saturni eſſe dixerunt. Redire autem ad ſignum annis. xxx. & quotãnis non apparere. Non minus dies. xxx. nec amplius. xl.

Saturnus

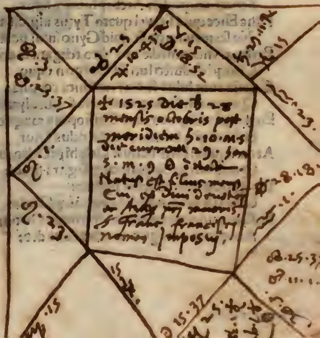
Reliquum est nobis de Martis stella dicere: quæ nomine Pirois appellatur. Hęc autem non magno est corpore: sed figura similis est flammæ. Nonnunquam autem cum ipsius solis sideribus concurrens: oia peruolat signa: sedens ad primum signum non longius biennio.

Mars.

Vod ad quinq; stellas attinet: hucusq; satis arbitramur di/ctum nunc autem demonstrabimus: quibus de causis men/ses intercalentur. Quoniam tempus omne metimur die: & nocte: mense: & anno. Quibus diem nobis diffinierunt: quã diu sol ab exortu: ad occasum peruenerit. Noctis autem spa/cia constituerunt esse: quandiu sol ab occasu rursu ad exortum reuerta/tur. Mensem autem quandiu luna zodiacum circulum perducat. Annum autem esse cum sol ab æstiuo circulo uoluerunt redit.

Iacobus Sentinus Riciensis lectoribus felicitatem.

SI quis ades sacrum Cyrrham conscendere montem.
Qui copias musas vel coluisse nouem:
Scito prius q̄ sis redimitus tempora lauro:
Esse opus Astrorum cognitione tibi:
Quodq; ita sit: vatum testes monumenta priorum
Sunt: quibus in cunctis sidera cuncta micant.
Agricolas aliis positis: nam respice librum
Quo docuit terras vertere rite Maro:
Inuenies illic tot tempore sæpe sereno:
Quod cœlum spectans sidera nocte vides.
Arma per Emathios campos: qui scripsit: & ille
Carmine meonio sidera plura sonat:
Exul quiq; fuit Veneris quia tradidit artes
Inseruit fastis sidera quæq; suis.
Vtq; alios taceam: nullus mihi crede poeta
Est bonus: astrorum cognitione carens.
Quæris vbi inuenias: a quo vel discere possis
Sidera tam docti: quæ cecinere viri.
Ecce opus: Hyginius: qui nunc quot sidera mundus
Altus habet: tot nos sidera nosse docet.
Quidq; sit inferior mundus: quid sphæra: quid axis:
Quid centrum sphæræ: quid sit vterq; polus:
Aurea mala ferox serpens: qui plura puellis
Seruabat: quid sit Arctophilaxq; ferus.
Hinc Elice quid sit: vel quam Tyrus aspicit arcton
Noscere tu nunc sit quid Cynosura; potes.
Perseus Andromedæ monstro religata marino
Cumq; Meduseo lurida Gorgon equo.
Gnosia cum fulua fuerat redimita corona:
Qua prius: & magno structa sonore lyra.
Engonasis Cepheo cum Cassiopaia magno:
Et Nemesin fallens corripiendus Olor
Atq; Aquila: Heniochus: Delphin: Deltoton: & ille.
Quem cingit Serpens: atq; sagitta simul:
Bis sex post istas cœlestia figuras:
Cetus: & Eridanus: & Lepus: atq; Canis:
Et Procyon vates multum cantatus Orion:
Ara quoq; a magno condita sacra deo:

Argos: Philitides medica doctissimus arte:
Hydra: via & quæ nunc lactea nomen habet:
Pluraq; in hoc paruo narrantur mixta libello:
Quæ sunt in stellas corpora versa nouas.
Quin etiam causæ cur sic mu ata fuerunt
Monstrantur: faciles omnibus atq; domus
Hunc igitur quisquis doctas coluisse sorores:
Hunc eme: vel quisquis sidera nosse cupis.
Hunc lege qui latios optas vel nosse poetas.
Hūc lege: vel Rhetor qui bonus esse velis.
Hūc legat omnis amans: legat hunc quicūq; labores
Sustinet: atq; illud ponere tentat onus.
At tamen ingrati ne vos possitis haberi:
Quo nihil in mūdo turpius esse potest
Dicite post messem viuat per Nestoris annos
Vtile qui nobis tam bene pressit opus.

Impressasq; Venetiis exactissima cura per Melchiorem sessam & Petrum de Rauanis socios Anno dñi. M.ccccc.xvii. Die. 24. Mar.

In nomine Domini

A terra vsq; ad lunam est distantia. 126606 stadiorum. i. 15825. miliariorum

A luna vsq; ad mercurium. 7812. miliaria & semis.

Inde ad venerem 7812. miliaria.

Inde ad solem. 2246. miliaria.

A sole ad martem. 15625. miliaria.

Inde ad iouem. 7812. miliaria.

Inde ad firmamentum. 22426. miliaria.

Inde ex his colligi potest q̄ a terra vsq; ad cœlum interfunt. 107570 miliaria.

Circuitus terræ est. 180000 stadiorum. i. 22500. miliariorum.